

GELİŞİM

RÜZGARI

ESKİŞEHİR
GELİŞİM OKULLARI

4. SAYI

İKAYE
ŞİİR

EN ÇOK SATAN KİTAPLAR İ EDEBİYAT

YAZARLAR

12 Mart 1921 tarihinde kabul edilen İstiklal Marşı, Milli Şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un yazdığı dizelerle kayıtlara geçti. İşgal altında geçen yıllarda, halkın ve ordunun moral gücünü arttıracakı düşünülerek marş yarışması düzenlenmiştir. Yarışma sonucunda yazılan dizeleri inceleyen Milli Eğitim Bakanlığı, Bakan Hamdullah Suphi aracılığıyla Mehmet Akif Ersoy'a yarışmaya katılması konusunda teklifte bulunmuştur. Milli Şair Mehmet Akif Ersoy'un İstiklal Marşı karşılığında tek bir şartı vardır: ödül almamak.

23 Nisan 1920' de Türkiye Büyük Millet Meclisi açılır. 1920 yazı içinde ülke topraklarının büyük bir bölümü işgal altındadır. Ankara düzenli bir ordu kurma çalışmaları içindedir. İstanbul Hükümeti Mondros Ateşkes hükümleri gereğince orduyu terhis etmiştir. Yeni bir ordu kurma çalışmalarında ise sayısız güçlüklerle karşılaşmaktadır.

Meclis hükümeti yeni bir ordu kurarken bu orduyu ayakta tutacak, ona moral verecek güçleri de harekete geçirme çabasındadır. Yayınlanan gazeteler halkı işgal güçlerine karşı direnmeye, birlik olmaya, cesaret vermeye uğraşmaktadır. Gazete ve dergilerden önemli miktarları hükümet tarafından satın alınarak cephelere yönlendirilmekte, mitingler düzenlemekte ve camilerde vaazlar verilmektedir. İstiklal Marşı da halkın ve ordunun moral gücünü yükselteceği düşünülerek gündeme getirilmiştir.

İSTİKLAL MARŞI İÇİN GAZETELERDE DUYURU YAPILDI.

Dönemin eğitim bakanı Rıza Nur hatıralarında marş yarışmasını kendisinin açtığını yazar: "Yüce ihtilal ve savaş günleri. Böyle zamanlarda milletler en güzel milli marşlarını yaparlar. Bir milli marşın güfte ve bestesini yapana beş yüz lira maddi mükafat vereceğimi ilan ettim."

Gazetelerde ise İstiklal Marşı yarışması şöyle duyurulur:

"Şairlerimizin dikkatine:

Milletimizin dahili ve harici İstiklal uğruna girişmiş olduğu mücadeleyi ifade ve terennüm için bir İstiklal Marşı. Umur-u Maarif Vekili Celilesi' nce müsabakaya vazedilmiştir. İşbu müsabaka, 23 Kanun-u evvel sene 36 tarihine kadar olup bir heyeti edebiye tarafından, gönderilen eserler arasından intihap edilecektir ve kabul edilen eserin güftesi için beş yüz lira mükafat verilecektir.

Ve yine laakal beş yüz lira tahsis edilecek olan beste için bilahare ayrıca bir müsabaka açılacaktır. Bütün müracaatlar Ankara' da Büyük Millet Meclisi Maarif Vekaline yapılacaktır."

Büyük Millet Meclisine ve Mustafa Kemal'e muhalif Peyami Sabah gazetesi "Milli marş tanzim ediyeler" başlığı ile verdiği haberde "Dün gelen Anadolu gazetelerinde Ankara Maarifi vekaletinin garip bir ilanı nazarı dikkatimizi cezp etti." sözleriyle okuyucularına duyurur.

MEHMET AKİF MARŞ YAZMA KONUSUNDA İKNA EDİLİYOR.

Son şiir gönderme tarihi olan 23 aralık 1920' den sonra Eğitim Bakanlığı güfteleri incelemiş ancak içlerinde İstiklal Marşı olabilecek bir eser bulamamıştır. Bakan Hamdullah Suphi, Mehmet Akif'in marşa ödül koyulması nedeniyle katılmadığını öğrenince şaire yazdığı mektupta ödül konusunun uygun bir şekilde çözümlenebileceğini ve yarışmaya katılmasını belirtir:

"Pek aziz ve muhterem efendim;

İstiklâl Marşı için açılan müsabakaya, iştirak buyurmamalarındaki sebebin izalesi için pek çok tedbirler vardır. Zat-ı üstadanelerinin matlup şiiri vücuda getirmeleri, maksadın husulü için son çare olarak kalmıştır. Asil endişenizin icap ettirdiği ne varsa hepsini yaparız. Memleketi bu müessir telkin ve tehyiç [heyecanlanma] vasıtasından mahrum bırakmamanızı rica ve bu vesile ile en derin hürmet ve muhabbetimi arz ve tekrar eylerim efendim."

5 Şubat 1337 [1921],

Umur-u Maarif Vekili

Hamdullah Suphi

İstiklal Marşı 17 şubat 1921 tarihinde Hakmiyeti Milliye Sebilürreşat ta yayınlanır. Açık Söz gazetesi ise marşı süslü bir çerçeve içinde birinci sayfaya koyarken şu açıklamayı yapar: "Her mısradaki Türk ve İslam ruhunun ulvi mübarek hisleri titreyen bu abide-i sanatı, kemal-i hürmet ve mübahatla (övünçle) derc ediyoruz.

İlk yayınından 12 gün sonra da Konya' da Öğüt gazetesinde yer alan İstiklal Marşı'na karşı Anadolu gazetelerinin olumlu bir yaklaşım içinde oldukları görülmektedir. İstiklal Marşı 12 Mart 1921 tarihinde kabul edilir.

Paltosu olmayan Akif kazandığı beş yüz liralık ödülü yoksul kadın ve çocuklarına iş öğretmek yoksulluklarına son vermek için kurulan "Darülmesai " ye bağışlar.

Mart Ayında Kaybettiğimiz Ustalarımız:

YUSUF ZİYA ORTAÇ,

(23 NİSAN 1895, İSTANBUL – 11 MART 1967, İSTANBUL)

Türk şair, yazar, edebiyat öğretmeni, yayımcı ve siyasetçi.

Türk şiirinde Beş Hececiler olarak adlandırılan gruptan olup, Türk Edebiyatı'nın önemli mizah yazarlarındandır. Beş Hececiler grubunun üyelerinden Orhon Seyfi ile birlikte Türk dergicilik yaşamında önemli yeri olan siyasi-mizah dergisi Akbaba'yı yayın hayatına kazandırmış, bu dergi-deki yazılarıyla büyük bir hayran kitlesi edinmiştir.

VIII. ve IX. Dönem Ordu Milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görev yapmış bir siyasetçidir.

FALİH RIFKI ATAY

(26 ARALIK 1894, İSTANBUL - 20 MART 1971, İSTANBUL)

Türk gazeteci, yazar, milletvekili.

Cumhuriyet döneminin en etkin gazetecilerinden-dir. 1920'de Millî Mücadele'yi destekleyen yazıları sebebiyle Damat Ferit hükûmeti tarafından "behemehâl idam edilmek" ihtarı ile Nemrut Mustafa Paşa divanı harbine teslim edildi. İnönü Zafere'nden sonra kurtuldu. İzmir'in kurtuluşundan sonra Yakup Kadri ile İzmir'e gitti. Mustafa Kemal ile tanışıp dostluğunu kazanan Falih Rıfkı Bey, özellikle Atatürk'ü yakından tanıtan anılarıyla ünlendi. Atatürk'ün ölümüne kadar onun başyazarı olarak kaldı. 1923-1950 yılları arasında milletvekili olarak siyasette yer aldı. Cumhuriyetin kurucusu Atatürk'e yakınlığı nedeniyle çok önemli olaylara tanıklık etmiş ve kişisel tarihi cumhuriyet tarihi ile özdeşleşmiştir. Ayrıca Atay, Türkiye'de Türk basınında sansürün kaldırılmasının yıl dönümü olarak her yıl 24 Temmuz tarihinde düzenlenen Basın Bayramı'nın tarihini ortaya atmıştır.

HALİD ZİYA UŞAKLIGİL

(1866 – 27 MART 1945)

Servet-i Fünûn ve Cumhuriyet dönemi Türk romancı ve yazar. Bâzı edebî yazılarını Hazine-i Evrak dergisinde Mehmet Halid Ziyaeddin adıyla yayımlamıştır.

Servet-i Fünûn edebiyatının en büyük nesir ustası kabul edilir. İlk büyük Türk romanı olarak kabul görmüş Aşk-ı Memnû'nun yazarıdır. Türk romanının gerçek anlamda batılı bir kimlik kazanmasında önemli katkısı olmuş bir yazardır.

Osmanlı İmparatorluğu'nda Sultan Reşat devri mabeyn başkâtibi (1909-1912) ve Âyân Meclisi üyesi olarak görev yapmıştır.

Altmış yıllık yazı hayatında şiir dışında pek çok eser kaleme alan Halid Ziya modern Türk edebiyatına romanları ve hikâyeleriyle damgasını vurmuş bir yazardır. Türk romanının büyük ustası olarak kabul edilir.

Edebiyata Fransızcadan ve İngilizceden bâzı küçük hikâyeler çevirmekle girmişti. Çeşitli konularda yazı ve makalelerin ardından nesir niteliğinde şiirler yazmış, bu ürünlerine “mensur şiirler” adını vermişti. Bu hazırlıklardan sonra ilk roman denemelerini yaptı.

1886-1908 yılları arasında sekiz roman kaleme alan yazar, bu türdeki ilk eserlerini Fransız realistleri ve natüralistlerinden etkilenecek yazdı. Ace-milik dönemi ürünü olan ilk romanlarından sonra Ferdi ve Şürekâsı ile olgunluk dönemine girdi ve ardından Servet-i Fünûn'un edebî beyannâmesi olan Mâi ve Siyah'ı kaleme aldı. Romanlarında olaya dayanan anlatım yerine kahramanların iç dünyasını sanatkârane üslûpla tahlile dayanan yeni bir anlayış benimsenmiştir. Eserlerinde toplumsal mesaj verme endişesi taşımaz. Romanı, insanın iç dünyasına ait bir tür olarak görmüştür.

Hikâye türünün de Türk edebiyatındaki ilk gerçek temsilcisi olarak kabul edilir. Hikâyeleri, romanlarına oranla daha doğal ve yerlidir.

Roman ve hikâyeleri dışındaki en önemli eserleri anılarıdır. Türk edebiyatında anı türünde en çok eser vermiş yazarlardandır.

ÂŞIK VEYSEL

GERÇEK ADIYLA VEYSEL ŞATIROĞLU

(25 EKİM 1894; ŞARKIŞLA - 21 MART 1973; SİVAS)

Âşık Veyssel Şatiroğlu, 1894 yılında Sivas Vilayeti'nin Şarkışla ilçesine bağlı Sivrialan köyünde dünyaya geldi. Annesi Gülizar, babası "Karaca" lakaplı Ahmet adında bir çiftçiydi. Veyssel'in iki kız kardeşi, yörede yaygınlaşan çiçek hastalığına yakalanarak yaşamlarını yitirdi. Ardından Veyssel de yedi yaşında aynı hastalıktan dolayı iki gözünü de kaybetti.

Kendi anlatımına göre:

« Çiçeğe yatmadan evvel anam güzel bir entari dikmişti. Onu giyerek beni çok seven Muhsine kadına göstermeye gitmiştim. Beni sevdi. O gün çamurlu bir gündü, eve dönerken ayağım kaydı ve düştüm. Bir daha kalkamadım. Çiçeğe yakalanmışım... Çiçek zorlu geldi. Sol gözümde çiçek beyi çıktı. Sağ gözüme de, solun zorundan olacak, perde indi. O gün bugündür dünya başıma zindan. »

Babasının, Âşık Veyssel'e oyalanması için aldığı bağlamayla önce başka ozanların türkülerini çalmaya başladı. 1930 yılında Sivas Maarif Müdürü olarak görev yapan Ahmet Kutsi Tecer ile Kutsi Bey tarafından düzenlenen bir şairler gecesinde tanıştı. Kutsi Bey tarafından verilen destek ile birçok ili dolaşmaya başladı.

Âşık geleneğinin son büyük temsilcilerinden olan Âşık Veyssel, bir dönem yurdu dolaşarak Köy Enstitüleri'nde saz hocası yaptı. 1965 yılında özel kanunla maaş bağlandı. 1970'li yıllarda Selda Bağcan, Gülden Karaböcek, Hümeysra, Fikret Kızılok ve Esin Afşar gibi bazı müzisyenler Âşık Veyssel'in deyişlerini düzenleyerek yaygınlaşmasını sağladı. Âşık Veyssel'in çocuklarından öğretmen olan Bahri Şatiroğlu, babasının yaşamını gün gün kaleme almış ve pek çok çalışmaya kaynak kişi olarak katılmıştır. Ayrıca babasının saz ve söz geleneğini sürdürmektedir.

Mart Ayında Dünyaya Gelen Ustalarımız:

NİKOLAY VASİLYEViÇ GOGOL

(31 MART 1809 - 4 MART 1852)

Tam adıyla Nikolay Vasilyeviç Gogol, Ukrayna asıllı Rus oyun ve roman yazarıdır. Palto, Bir delinin hatıra defteri, Ölü canlar, Taras Bulba, Kazak, Burun, Masallar, Müfettiş, Portre, Evlenme ve daha pek çok başarılı öyküye imzasını atmış olan yazarın, özellikle de betimleme konusundaki ustalığı dillere destan.

Her öyküsünde somut olarak bir şeyi konu alıp, bütün hikayeyi o şeyin üzerinden yürüten ve defalarca o şeyin adını geçiren yazarın eserlerini okudukça zamanla üslubuna alışacaksınız. Dahası, kendine özgü o trajikomik kahkaların ne acılara mal olduğunu da anlamış olacaksınız. Yaşamının son günlerinde “Ölü Canlar” adlı eserinin bir kısmını ateşe vermiş, hayranlarını kızdıran onlara böylelikle son vuruşunu yapmıştır. Yazarın bu tutumunun birçok sebebi olabileceği söyleniyor ancak biz iki söylenti üzerine bilgi sahibiyiz. İlk olarak bu eylemin birinci sebebi, ateşe verdiği bölümleri beğenmemesidir. İkinci bir söylenti ise, aşırı dindarlık sonucunda gelen bir çılgınlıktır.

Ölümünden bir süre sonra mezarı açılmıştır. Yazarın ölümü de en az yaşamı kadar tartışma konusudur. Ölümünden bir süre sonra mezarının açılmasıyla ters yüz olduğu görülmüştür ve böylece ölü zannedilip diri diri gömüldüğü ortaya çıkmıştır. Mezarında cesedi vardır ancak kafası yoktur, üstelik nerede olduğu bilinmiyor, Nazım Hikmet’in de yattığı Novodeviciy Mezarlığı’nda bulunuyor.

KEMAL TAHİR

(3 MART 1910 - 21 NİSAN 1973)

Kemal Tahir, edebiyatımızı var eden en önemli isimler arasında yer alır. Halkı tanıyan ve halkın kendisi olan yazar, toplum meselelerinin içinden geçtiği dönemlerde eserlerini de söz konusu meselelerden ayrı tutmamış, bizzat şahit olduğu pek çok toplumsal meseleyi dönüştürerek hikâyelerinde yeniden yorumlamıştır. Onun tavrı, gerçekçi yapısının bir sonucu olarak karşımıza çıktığı gibi, temelde işleyen yazarlık ödevinin de bir parçası olarak ifade edilmiştir. Bilinç, pek çok yazarda olduğu gibi Kemal Tahir’de de kendini göstermiş ve eserlerinde yer eden ölümsüz karakterler/hikâyeler olarak karşımıza çıkmıştır. Pek çok yazar gibi Kemal Tahir de uzun yıllar boyunca cezaevinde yatmış ve kendisi gibi yazarlarla arkadaşlık etmiştir. Yazar, henüz avukat kâtipliği yaptığı yıllarda Babiâli’de Nâzım Hikmet’le görüşme şansına erişir. O yıllarda kendisi de şiirler kaleme almaktadır. 1934’te çıkarılan yeni bir kanunla birlikte herkesin soyadı alması zorunlu hale getirilir. Nâzım Hikmet’in ünlü şiiri “Benerci Kendini Niçin Öldürdü?” bu noktada pek çok kişiye ilham kaynağı olur. Kemal Tahir de söz konusu şiirden etkilenen ve soyadını “Benerci” seçenlerin arasındadır. Aradan yıllar geçer ve 1938’de Nâzım Hikmet’le birlikte yargılandıkları Donanma Davası tutanaklarında da aynı soyadı kayıtlarda yerini alır.

Ancak zaman sonra bu seçiminin bir tür gençlik dönemi heyecanı olduğunu kabullenen usta yazar, söz konusu seçiminden şu sözlerle bahseder:

Bizim o zamanki komünistliğimiz, bildiğin, Nâzım Hikmet komünistliği canım...
Trum, trum, trum / tram tiki tak / makinalaşmak / istiyorum! Bunu belledin mi oldun gitti komünist...”

YAKUP KADRI KARAOSMANOĞLU

27 Mart 1889 tarihinde Kahire’de doğmuştur. Mardin ve Manisa’dan milletvekili olmuştur. Tiran, Prag, Lahey ve Bern elçiliklerinde görev yapmıştır. Yakup Kadri Karaosmanoğlu ilk olarak Fecr-i Ati topluluğunda yer almıştır. Daha sonra ise Milli Edebiyat topluluğunda görev almıştır. Cumhuriyet döneminde de başarılı eserler vermiştir. Halk yararını gözetken yazılarıyla ön plana çıkmıştır. Hikaye, anı, mensur şiir, makale, deneme, tiyatro türlerinde eser veren sanatçı daha çok romanlarıyla tanınmıştır. Fecr-i Ati topluluğundan kısa süre sonra Yahya Kemal ile birlikte neoklasisizm akımından etkilenmiştir.

Romanlarında genel olarak Türk toplumunun yaşam tarzına ve sorunlarına yönelmiştir. Romanlarına bütün olarak bakıldığında Tanzimat Döneminden Cumhuriyet Dönemine kadar Türk toplumunun geçirdiği değişiklikleri görmek mümkündür. Tezli roman düşüncesini getirerek bu alanda yenilik yapmıştır. Yakup Kadri Karaosmanoğlu Fransız edebiyatının etkisiyle yazarlığa başlamıştır. 1920’li yıllardan sonra ise özgün bir sese kavuşmuştur. Siyasi, sosyal, tarihi ve psikolojik konuları kendine özgü bir şekilde işlemiştir.

Roman ve hikayeleri fikir bakımından oldukça güçlüdür. Eserlerini sadece fikri yönden kuru bir anlatıma bağlamak istemediği için aşk hikayelerini eserlerine eklemiştir.

Rahatsızlanarak Gülhane Askeri Tıp Akademisine kaldırılan Yakup Kadri Karaosmanoğlu 13 Aralık 1974 yılında tedavi gördüğü hastanede hayata gözlerini yummuştur.

MEHMET KAPLAN

(5 MART 1915, SİVRİHİSAR - 23 OCAK 1986, İSTANBUL)

Günümüz yazarlarından. Mehmet Kaplan Eskişehir’e bağlı Sivrihisar’da doğdu. Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nü bitirdi (1939). Edebiyat Fakültesine asistan olarak girdi. Ardından doçent ve profesör oldu. Bir süre Erzurum Atatürk Üniversitesi’nde dekanlık yaptı. İÜ Edebiyat Fakültesi’nde Yeni Türk Edebiyatı dersleri verdi. Yenilikçi edebiyat akımlarına ve buna bağlı olarak yeni ürünlere karşı çok fazla duyarlı olmayan Kaplan, incelemelerinde geleneklere bağlı bir edebiyat çerçevesiyle sınırlı kaldı.

TOMRİS UYAR

(15 MART 1941 - 4 TEMMUZ 2003)

Türk edebiyatının güçlü hikâye yazarı ve çevirmeni, özgür ruhlu kadını Tomris Uyar, hem eserleriyle hem de aşklarıyla adından çok söz ettirmiş; İkinci Yeni döneminde hem yazdığı eserlerle hem de adına yazılan şiirlerle edebiyatımızda büyük bir iz bırakmıştır. Türk edebiyatında hem eserleriyle hem de ulaşılmazlığıyla kendinden söz ettiren Tomris Uyar, 2003 yılında aramızdan ayrıldı.

MEHMET ZİYA GÖKALP

(23 MART 1876, DİYÂR-I BEKR – 25 EKİM 1924, İSTANBUL)

Türkçü yazar Ziya Gökalp Türk edebiyatında en önemli yazar ve şairlerden biridir. Gerek eserleri ile gerekse de yaşantısı ile herkese örnek olmuştur. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Fikir babam" dediği Ziya Gökalp internette en çok araştırılan yazarlar arasındadır. 1876 yılında Diyarbakır'da doğan Ziya Gökalp Türk Milliyetçiliğinin babası olarak bilinmektedir. Ziya Gökalp Türk yazar şair, toplum bilimci ve siyasetçidir. Bir dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde milletvekilliği de yapan kişidir.

EVLİYÂ ÇELEBİ

(25 MART 1611 İSTANBUL - 1685)

17. yüzyılın önde gelen gezginlerinden ve az sayıdaki 17. yüzyıl nesir yazarlarındandır. Elli yılı aşkın süreyle Avrupa, Batı Asya ve Mısır topraklarını gezmiş, gördüklerini de Seyahatnâme adlı 10 ciltlik eserinde toplamıştır.

1040 Muharrem ayının Aşure Gecesi (19 Ağustos 1630) gördüğü rüya şöyledir: Rüyasında İstanbul'da Yemiş İskeleyi civarında Ahî Çelebi Camii'ndedir. Orada muazzam bir cemaat vardır. Dikkat eder, İslam peygamberi Peygamber Muhammed'i baş tarafta görür. Dört sadık halifesi ve diğer ashâbı da hep oradadır. Peygamber Muhammed'in yanına gidip ondan şefaât dilemek arzusundadır. Ama bir türlü cesaret edip de gidemez. En sonunda bir cesaretle gidip "Şefaât ya Resulullah" diyeceğine, "Seyahat ya Resulullah" der. Böylece, 70 yaşına kadar sürecektir ve Çeşitli tehlike, sıkıntı ve hadiseler geçirmesine rağmen vazgeçmeyeceği seyahati başlar.

HALDUN TANER

(16 MART 1915, İSTANBUL - 7 MAYIS 1986, İSTANBUL)

Türk öykü, tiyatro ve kabare yazarı, öğretim üyesi ve gazetecidir. Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının önde gelen yazarlarından biridir. Türkiye'de epik tiyatro türü ve kabare tiyatrosunun öncüsüdür.

1950'lerde oyun yazmaya başlamış olan ve tiyatrodaki ilk eserlerinde dramatik türün başarılı örneklerini veren Haldun Taner, ardından epik tiyatro denemelerine girişmişti. Türk tiyatrosundaki ilk epik tiyatro örneği olan "Keşanlı Ali Destanı" adlı oyunu ile dünya çapında tanındı. Bu oyun Almanya, İngiltere, Çekoslovakya, Yugoslavya'nın çeşitli kentlerinde oynandı. Atıf Yılmaz tarafından sinemaya aktarıldı (1964). Daha sonraki dönemlerde konularını güncel olaylardan alan siyasal-sosyal taşlamaların ağır bastığı oyunlar yazdı. Epik tiyatro ve kabare alanında verdiği yapıtlar çağdaş Türk tiyatrosunun klasikleri oldu. Eşsiz bir anı Türkçe kullanan Haldun Taner, Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının ve tiyatrosunun önde gelen yazarları arasına girdi.

ŞİİR KÖŞESİ

RUMUZ: BİLİM

AKŞAM SOFRASI

Gördün mü düşününce nereye vardığını?
Elde var yine akşam sofrası
Geri kalan susuz bir göl ve bitmez yarası
Canına susamış düşlerimin her damlası

Duyduğum bu ses kendimden mi?
İki yüzlülerin gözlerinden mi?
Yüzüme bakarak söylenenden mi?
Bilmem, yürüyüp dinlememden mi?

Ne yapar boş bir tabak
Olsa çok şık ve parlak
Ruhunu doyurmaya çok uzak
Bazen böyle gereksiz neden aramak

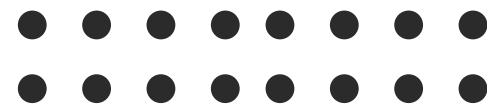
BİLGE DURAK

RUMUZ: TARIK

MENEKŞE'M

Umutsuzluk içimde bir kilit mutluluğa
Kuşkularla dolu bir çıkmaz sokakta
Ne yapacağımı bilemedim sadece dayandım
Bir çiçek buldum her gün onu suladım
İlgilendim, izledim, sevdim ve okşadım
Çok güzel baktım demeyi de isterdim
Fakat bakamadım çiçeğime kuruyordu
Elimde olan tek şey de ellerimden kayıyordu
Menekşemdi anahtarım, umudum ve
satırlarım
Ama kaybetmedim onu, canlanmasınaydı
dua ve çabalarım
Sohbet ettim, dinledim, dinledikçe anladım
Kaybetmek bir yana kalsın onun gücüyle
ayaktayım

ÖMER AYDIN

SEVGİ İLE İLGİLİ GÜZEL SÖZLER

“Sevgi, karşılıklı verilen mutluluktur.” *Sabina*

“Ona gösterdiğin sevgidir senin yaşamını değerli yapan.

Sevgi, doğanın ikinci güneşidir.” *G. Chapman*

“Kapımıza değil kalbimize vuran buyursun.” *Şems-i Tebrizi*

“Sevgi, dostlara saygılı olmakla güçlenir.” *Hız. Ali*

“Sevgi ektiğimiz yerde, sevinç büyür.” *William Shakespeare*

“İnsan sevmeye başladı mı yaşamaya da başlar.”

“Ben bu dünyaya kin değil, sevgi paylaşmaya geldim.” *Sophokles*

“Hayat küçük şeylerden oluşur sen seversen büyük olurlar.

Sadece sevgi dolu bir bakış, bir insanın hayatını değiştirebilir.” *Osho*

“Velhasıl kelim kalp herkeste var yürek denen başka bir şey.

İçinde sevgi barınan için, bütün dünya tek bir ailedir.”

Budha

“Sevgi insanı birliğe, egoizm ise yalnızlığa götürür.”

Friedrich Schiller

“İnsan, yalnızca sevdiği zaman kötülük etmez. ”

Anatole France

“Sevmekten sonra en büyük mutluluk, sevgiyi itiraf etmektir.”

Andre Gide

“Sevginin bulunmadığı yerde, aklı da arama. ”

Mihayloviç Dostoyevski

“Sevgi ne kadar büyükse, acısı da o kadar büyük olacaktır. ”

B. Spinoza

“Kendine karşı sevgi, başkalarını sevebilme yetisine sahip olanlarda görülür. ”

Erich Fromm

“Hangi acı, sevginin verdiği acıdan daha soylu daha değerlidir.”

George Sand

“Sevginin gücü, güce olan sevgiye üstün geldiğinde, dünya barışı tanıyacaktır. ”

Jimi Hendrix

“Bir mum diğer bir mumu tutuşturmakla ışığından bir şey kaybetmez. ”

Mevlana

“Amaç, sevgi uğruna ölmek değil; uğrunda ölünecek sevgi bulmaktır. ”

William Shakespeare

“Sevgi bizi zamanın yıkımından koruyan, yıkılmaz bir kaledir.”

Constance Foster

“Sen kalbini taşıdığını sanırsın. Oysa kalbin seni taşımaktadır, sevgi ve umutla. ”

Tayfun Topaloğlu

“Her yerde olmak gibi bir duan varsa; gönüllere gir. Çünkü sevenler; sevdiklerini gönüllerinde taşırlar.”

Mevlana

Sevgi, bilgi ve çalışmanın; ne vatani olur, ne gümrük duvarları, ne de üniforması. Sigmund Freud

İnsan, başkasına ilham ettiğinden çok kendi duyduğu sevgiyle mutlu olur. François de La Rochefaucauld

Sevgi ve beceri yan yana geldiğinde, muhteşem bir eserin ortaya çıkmasını bekleyin. John Ruskin

Sevgiyle bakılan her şey güzeldir aslında, kim dünyayı daha çok severse, o daha güzel bulacaktır. Christian Morgenstern

Sevgiyi yüreğinden eksik etme. Sevgisiz yaşam, bütün çiçeklerinin ölmüş olduğu güneş olmayan bir bahçe gibidir. Oscar Wilde

Sadece sevmeye başla. Yavaş yavaş. Çok daha fazla sevginin sana geri döndüğünü göreceksin. Osho

Sevgisiz bir saray, eski bir kulübeden farksızdır; içinde sevgi olan küçük bir barakaysa, ruh için bir saraydır. Robert G. Ingersol

Sevmek, insanların birbirlerine bakmaları değildir, birlikte aynı yöne doğru bakmalarıdır. Andre Gide

Karanlık karanlığı defedemez; bunu sadece ışık yapabilir. Nefret nefreti defedemez; bunu sadece sevgi yapabilir. Martin Luther King

İçinden şöyle bir etrafına baktı mı insan, sevginin nasıl hayat verdiğini öğrenir. Wolfgang Van Goethe

Bazen sevgi sayesinde her şey birbiriyle birleşir, başka bir zamanda ise nefret yüzünden, hepsi birbirinden ayrılır gider. Empedocles

Ezelden beri, insan sevgi denen şu gizemli varlığı keşfettiğinden beri kırılır durur kalpler. Paulo Coelho

Hayat sevginiz, en yüksek umudunuza beslediğiniz sevgi olsun, en yüksek umudunuz da en yüksek hayat düşünceniz olsun. Friedrich Nietzsche

Gençliğimizde, düşüncelerimizi oluşturan bütün konular sevgi ile ilgilidir, sonraları ise bütün sevgilerimiz, düşüncelerimiz olur. Albert Einstein

Sevgi her zaman kolların açık duruşudur, sevgi için kollarınızı kaparsanız, kendiniz dışında tutacak hiçbir şey kalmadığını görürsünüz. Leo Buscaglia

Sevgi, sadece anı yaşar, ne geriye dönüp eskinin iyi günlerinden bahsederek, günümüzde geçmişin güvencesini bulur, ne de yarın için yaşar. Leo Buscaglia

Verdikleri sevgiyi tam ölçüsünde geri almak isteyenler, ciddi düş kırıklığına uğrayacaklardır, sevgi, eşit miktarlarda ölçülüp dağıtılamaz. Leo Buscaglia

Sevgi, Allah'ın yarattığı şeylerin en yükseğidir; fakat sevgi sahibi olan insanın, para sahibi de olması, çok büyük bir bahtiyarlıktır. Russell H. Conwell

Başka bir insanın mutluluğu, güvenliği ve gelişimi bizim için kendi mutluluğumuz, güvenliğimiz ve gelişimimiz kadar, önemli hale geldiğinde sevgi vardır. Harry Stack Sullivan

Sevgiden, tortulu bulanık sular arı-duru bir hale gelir. Sevgiden, dertler şifa bulur. Ölüler dirilir. Sevgiden, padişahlar kul olur. Bu sevgi de bilgi neticesidir. Mevlana

Birbirimize söylediğimiz sevgi sözcükleri, yüreğimizin gizli cennetinde depolanır. Bir gün yağmur olarak düşer, ya da etrafa çiğ gibi yayılır. Böylece sevgi dünyamız yeşillenir. Mevlana

Sevgiden acılar tatlılaşır; sevgi yüzünden bakırlar, altın olur; sevgi yüzünden tortular durulur, arınır; sevgiden dertler şifa bulur; sevgi yüzünden, padişah kul kesilir. Mevlana

Sevginin varlık nedeni, bizi mutlu kılmak değildir. Benim inancıma göre sevgi, acı çekmelerde, çilelere katlanmalarda ne kadar güçlü olduğumuzu bize göstermek için vardır. Herman Hesse

Seven iki kalp, iki mıknaatıslı saat gibidir; birinde kırıdayan bir şey ötekini de harekete geçirir; çünkü her ikisinde de etki eden şey, içlerinden geçen tek kuvvettir. Wolfgang Van Goethe

Sevgi, kötülüğü yok ettiği gibi, iyiliği de yaymaktadır, katı kalpleri yumuşatmakta, insan doğasının en saf yönünü oluşturmaktadır. Sevgi, insanlığın dayandığı en büyük hakikattir. Samuel Smiles

Kimyacı; kalbinden şefkat, saygı, özlem, sabır, pişmanlık, sürpriz ve affedicilik elementlerini çıkarabilir ve bunları birleştirerek sevgi adı verilen tek bir atom haline dönüştürebilir. Halil Cibran

Çocuk sevgisi; sevildiğim için seviyorum, büyüklerin sevgisi; sevdiğim için seviliyorum, olgunlaşmamış sevgi; seni, sana gereksinmem olduğu için seviyorum, olgun sevgi; seni sevdiğim için, sana gereksinmem var. Erich Fromm

Fazla iktidar hırsı yüzünden düşen melekler oldu, fazla bilgi arzusu da insanları düşürdü; fakat sevecenliğin fazlası yüzünden tehlikeye giren ne bir melek, ne de bir insan olmuştur. Francis Bacon

Tabiatın tacı, sevgidir, ancak sevgi yoluyla ona yaklaşılabilir. Sevgi bütün varlıklar arasında uçurumlar yaratır, ama her şey birbiriyle kucaklaşmak ister; her şeyi bir araya çekmek için birbirinden ayırmıştır. Wolfgang Van Goethe

Karşılığında sevgi uyandırmadan seviyorsanız, yani sevgi olarak sevginiz karşılıklı sevgi yaratmıyorsa; seven bir kişi olarak dışa vurumunuzla kendinizi sevilen bir kişi yapamıyorsanız, sevginiz güçsüzdür, bu bir talihsizliktir. Karl Marx

Hiçbir şey bilmeyen, hiçbir şeyi sevmez, hiçbir şey yapamayan, hiçbir şey anlamaz. Hiçbir şey anlamayan değersizdir, oysa anlayan kişi aynı zamanda sever, farkına varır, görür... Bir şeyin, aslında ne kadar bilgi varsa, daha fazla sevgi vardır. Paracelsus

Duyguları en iyi şekilde sevgi sayesinde harekete geçirmek mümkündür; daha doğrusu, duygular başka şekilde harekete geçmez. Kalp, kalbe etki etmelidir, gönlü sevgiyle dolu kişinin tüm ilişkilerinde karşındakini etkilediği görülmüştür. Samuel Smiles

Yağmuru sevdiğini söylüyorsun; ama yağmur yağınca şemsiyeni açıyorsun. Güneşi sevdiğini söylüyorsun; ama güneş açınca gölgeye kaçıyorsun. Rüzgârı sevdiğini söylüyorsun, rüzgar çıkınca, pencereni örtüyorsun. İşte bundan korkuyorum; çünkü beni de sevdiğini söylüyorsun. William Shakespeare

Yaşamlarımızın değişik aşamalarındaki sevgi işaretleri farklılık gösterir, bağımlılık, ilgi, hoşnutluk, kaygı, sadakat, keder; ancak yürekteki sevgi hiç değişmez. Her şeye karşın, insanların birbirleriyle bağ kurma kapasiteleri vardır. Michael Dorri

Çanakkale Savaşı'nı En İyi Şekilde Anlatan İzlenesi 17 Dizi ve Film

1. Son Umut (2014)

Avustralyalı bir çiftçi olan Connor, üç oğlunu da Çanakkale Savaşı'na göndermiştir. Çanakkale Savaşı'nın ardından Türkiye'ye gelen Connor'ın tek hedefi uzun süredir haber alamadığı oğullarının izini bulabilmektir. Connor'ın İstanbul'da başlayıp Çanakkale'ye ve oradan da ülkenin çeşitli yerlerine uzanan bu arayış yolculuğunda en büyük destekçileri Türk subayları Hasan ve Cemal olacaktır.

IMDb 7,1

2. Queen of the Desert (2015)

Film; yazar, gezgin, arkeolog, araştırmacı ve aynı zamanda 20 yy. sonunda İngiliz İmparatorluğu'nda siyasi bir figür olan Gertrude Bell'in hayatını anlatıyor. Filmde Çanakkale Savaşı yan konu olarak geçmektedir.

IMDb 5,7

3. Çanakkale Geçilmez (2008)

Çanakkale Savaşı'nı anlatan yerli animasyon. Animasyon süre olarak kısa sayılabilir ancak cephedeki pek çok bilindik olaya değinmiş.

IMDb 6,7

4. Tell England (1931)

1931'de çektiği ilk Çanakkale konulu film olma özelliğini taşıyan Tell England, savaşa İngilizlerin gözünden bakan aynı adı taşıyan romandan esinlenilmiş bir yapımdır.

IMDb 6,4

5. Çanakkale Çocukları (2012)

Avustralya asıllı İngiliz vatandaşı olan Kathrine 1. Dünya Savaşı'nın alevlendiği yıllarda İttihat ve Terakki örgütünün öne çıkan adamlarından olan Kasım Bey ile evlidir. Bu evlilikten de Osman ve James isimli iki erkek çocuk dünyaya getirmiştir. Babaları Kasım Bey, Osman'ı madenleri tanıtmaya, James'i ise eğitim için İngiltere'ye yollamıştır.

IMDb 2,6

6. Son Mektup (2015)

Tayyareci Yüzbaşı Salih Ekrem I. Dünya Savaşı sırasında gönüllü olarak Çanakkale cephesine gider. savaşın çetin koşulları altında askerlerin hayatta kalması için mücadele veren Nihal Hemşire ile burada tanışır. Salih Ekrem ve Nihal zorlu şartlar altında, bir de Fuat adından kimsesiz bir çocuğu sahiplenirler.

IMDb 4,6

7. Çanakkale Yolun Sonu (2013)

Takvimler Nisan 1915'i gösterdiğinde I. Dünya Savaşı'nın en çetin cephelerinden biri olan Çanakkale'de işgalci güçler aylardır sürdürdükleri kuşatmadan aylardır hiçbir şey elde edememiş haldedirler. Anzak güçleri daha sonra kendi isimleriyle anılacak olan Anzak Koyu'nda mağlup edilmişlerdir.

IMDb 7,5

8. Çanakkale 1915 (2012)

Osmanlının eğitim, görmüş genç ve yetenekli beyinleri de gönüllü olarak askere yazılır. İşte gencecik Veli ve Mehmet Ali de bu askerler arasındadır. Kısa süre içerisinde Maydos (Eceabat)'a tayin edilirler ve Conk Bayırı'nda İngiliz kuvvetlerine karşı tarihin daha önce yazmadığı bir inanç ve cesaretle savaşır.

IMDb 6,5

9. Bir Millet Uyanıyor (1966)

Birinci Dünya Savaşı ve Çanakkale Savaşı'nda yaşananlar, şehitler, geri kalanların evlerine dönmesi konu edilmektedir. Kurtuluş Savaşı hazırlıklarında Çanakkale'de başarılı olan 96. Alay'dan geriye kalanlar bir araya getirilir ve bu alay, Kurtuluş Savaşı'nda da çok başarılı olur.

IMDb 7,8

10. Sarı Siyah (2013)

1915 yılında Osmanlı devleti dört cephede savaşmaktadır. Trablusgarp ve Balkan savaşları bitmiş, Sankamış faciasının ardından da İngiliz-Fransız donanması Çanakkale boğazına kadar gelmiştir. Cihad çağrısı yapılmıştır. Arkadaşı Nedim'in şehit düştüğü bu savaştan kendisi de ağır yaralı çıkan Hasan, Ege'de bulunan annesi ve kardeşi Mehmet'in yaşadığı kendi kasabasına geri döner.

IMDb 5,8

11. Gelibolu (1981)

Film, 1. Dünya Savaşı sırasında Türklere karşı yapılan ve İtilaf Devletleri'nin büyük yenilgisiyle sonuçlanan Gelibolu Savaşı'nın dramını iki genç Avusturyalı askerin üzerinden anlatıyor.

IMDb 7,5

12. Çanakkale Destanı 1915 (2005)

1915... Gelibolu... Dünya tarihini değiştiren bir savaş. Milyonların kaderinin düğümlendiği bir coğrafya. 2. Dünya Savaşı'nın Normandiya Çıkartması'na kadar, tarihin kaybettiği en büyük amfibi hareketi. Cesaretin kahramanlığa dönüştüğü onurlu bir hikaye.

IMDb 8,2

13. Son Kale: Çanakkale (2004)

Çanakkale Savaşı'nı, uzun bir araştırma ve uzmanların katılımlarıyla, kronolojik sırayla anlatan Son Kale, uzun metrajlı bir belgesel. Hem çeşitli kaynaklardan derlenmiş arşiv görüntüleri, hem de yüzlerce figüran ve usta oyuncularla tekrar çekilmiş canlandırmalarla, çok kanlı çatışmalara sahne olmuş Gelibolu savunması perdeye yansıtılmış.

IMDb 8,4

14. Çanakkale Geçilemedi (2005)

1915 yılında Çanakkale'de yaşanan kanlı savaşın tüm tarafları ilk kez bu dev yapımda biraraya geldiler ve Çanakkale Savaşı'nın askeri ve insani boyutunu irdileyip, unutulmuş yönlerini ortaya çıkardılar. Avustralya, Yeni Zelanda, İrlanda ve Galler televizyonları ile TRT ortak yapımıdır.

IMDb 8,2

15. Kınalı Kuzular: Bedeli Çanakkale'de Ödendi (2006)

Öğrenciler bir gece gizlice muziplik olsun diye girdikleri Münir Bey'in özel odasında şehit öğrencilerin anılarını görünce dönülmez bir karar aşamasına gelirler. Hepsini gönüllü yazılır. Münir Bey üzülmeye rağmen bu olaydan gurur duyar. Öğrenciler cepheye gider.

IMDb 8,3

16. Deadline Gallipoli (2015)

Dört bölümlük mini dizi; I. Dünya Savaşı'nın en kritik cephelerinden birini almak için Avustralya ve Yeni Zelanda'dan Türkiye'ye yollanan askeri birlikleri anlatır. Savaşa Gelibolu'da tanıklık eden Avustralyalı gazeteciler Charles Bean, Ellis Ashmead-Bartlett, Phillip Schuler ve Keith Murdoch'ın gözünden, 1915 yılında yaşananlar anlatılacak. Katliamları durdurmak isteyen gazeteciler, savaşı bitirmek için yetkilileri ikna etmeye çalışacaklardır.

IMDb 7,6

17. Çanakkale Aslanları (1964)

Çanakkale'de bir İngiliz hastabakıcısına aşık olan Mehmetçiğin kahramanlık öyküsüdür.

IMDb 8,1

ÇANAKKALE FİLM ELEŞTİRİSİ

İzlediğim filmin kötü bir yanı yoktu bana göre. Film çok güzeldi. Daha önce de izlemiştim ve tekrar izledim. Her izlediğimde ağlıyorum ve bu vatanın kolay kazanılmadığını bir kez daha anlıyorum. Eğer Seyit Onbaşı o topu tek başına taşımasaydı, herkes bu vatan uğruna canını feda etmeseydi biz şu anda yaşıyor olamazdık. Bu vatan uğruna herkes canını dişine taktı ve savaştı. Onlara hayatımızı borçluyuz. O zamanki askerlerimi iyi ki varlar. Filmin bir kısmında askerler beklerken toprak altında kalıyorlar ve düşmanın beklediği bir anda hepsi çıkıp savaşımaya devam ediyorlar. Bu kısım çok güzeldi. Her ne olursa olsun savaşımaya devam ettiler ve vazgeçemediler. Çünkü başaracaklarına inandılar. Kendi vatani ve askeri uğruna kendini feda eden çavuşlar, komutanlar vardı. Ne olursa olsun her koşulda yaralıları hastaneye yetiştirmeye, onları iyileştirmeye çalıştılar. İyi ki böyle askerler vardı. İyi ki bu vatan uğruna savaştılar. Filmin bir diğer kısmında ise Arıburnu'nda olan askerlerimizin hepsi ölmek üzereyken 27. Alay gelip askerlerimize yardım ettiler. "Ölmek var dönmek yok." diyerek savaşıma devam ettiler. Mustafa Kemal Atatürk "Ben size taaruzu değil ölmeyi emrediyorum." 57. Alay askerlerine büyük bir cesaret vermiştir ve hepsi her şeylerini ortaya koyarak savaşımıştır. Zaferler kazandıktan sonra bayram namazlarını bile kılmışlardır. Biz ne kadar düşmanımızı öldürmeye çalışsak da, öldürsek de düşmanımızın askerlerine bile yardım ettik. Bizim askerlerimiz böyle insanlar işte. Ama onların askerleri değil. Bizim iyi niyetimizi suistimal ettiler. Bir başka noktaya değinmek istiyorum. Kadınlarımız bile askerlerimiz için ellerinden geleni yapmaya çalıştılar ve yaptılar da. Kadınlarımız da iyi ki varlar. Onlara da birçok şey borçluyuz. Son olarak şunu söylemek istiyorum. Bu vatan için çok fazla şehir verdik ve ben eminim ki bu şehitlerimizin hepsi bu vatani kurtardıkları için mutlulardır. "RUHLARI ŞAD OLSUN". Bu olan biten her şeyi askerlerimize ve tabiki de Mustafa Kemal Paşa'ya borçluyuz. Onlar olmasaydı bu savaşları kazanamazdık. Onlar sayesinde vatanımız kurtuldu. Bir kez daha söylüyorum; BU VATAN KOLAY KAZANILMADI KİMSE BUNU AKLINDAN ÇIKARMASIN...

EZEL AKKAYA

ÇANAKKALE YOLUN SONU FİLM ELEŞTİRİSİ

Film düşman askerlerinden atılan bombaların Türk askerlerinin bedenlerini bir hiç sayıp onların üzerine yağmasıyla başlar. Düşman askerleri Çanakkale cephesine yaklaşmaktadır. Helalleşen askerler birazdan cephenin kan gölüne döneceğinden haberdardır adeta. İki cephe arası mesafe o kadar yakın, kurşunlar o kadar sıkı ki iki kurşun havada resmen bütünleşir. Cephanesi yeterli olmayan ve kaybı çok olan Türk askeri çekilme kararı alır. Şimdilik.

Anadolu'nun dört bir tarafından genç, yaşlı, gazi, gönüllü herkes Çanakkale'den geçit vermemeye yemin etmişçesine savaşıyor. Ölümün ne zaman geleceği belli olmayan cephede bir asker silahına davranmadan, göğsünde annesinin eşinin veyahut çocuklarının fotoğrafına bakmadan onlara veda edemedi can verir, şehit olur. Aynı durum düşman askerini için de geçerlidir elbette.

Filmde hem Türk askerinin hem de düşman askerin durumu objektif bakış açısına yakın bir şekilde yorumlanmış. Düşman askeri kötü rolde gösterilmiş olsa da onların da arkalarında bıraktığı bir ailesi olduğunu hatırlatan film bizi objektif düşünmeye itmiştir. Bunun yanı sıra cephanesizlik, yemeklerin iyi koşullarda yapılmaması, soğuk, psikolojik şiddet ve her gün olan yaralı ve kayıplara rağmen Türk askerinin pes etmeyişi, birbirlerine emanet edilen askerlerin sonuna kadar birbirleri ve vatan uğruna savaşıması, kardeşliği dibini yaşatan bu film gerçek bir Çanakkale cephesinden alıntıdır adeta.

Film hem duygusallığı hem hüznü hem sevinci hem kardeşliği hem de vatan ve aile sevgisini çok yalın ama bir o kadar da coşkulu bir şekilde yansıtmıştır. Film; iki kardeş askerin etrafında dönse de bunun filmin tamamına yansıtılmaması her bir olayı yüzeysel bir o kadar da içsel bir şekilde işleyişi, Çanakkale'nin nasıl hangi şartlarda kazanıldığının küçük bir fragmanı gibidir.

Tüm bunları ne abartarak ne minimize ederek kısacası olması gerektiği gibi işleyen film kendini izletiyor ve izleyen kişi gözünü kırpmadan izleyebiliyor filmi bana göre. Filmin süresi de akışı da oyuncu kadrosu da oyuncuların oyunculukları da olması gerektiği gibi hatta daha güzeldir. Bu da filmi -konusu dışında- daha kaliteli yapıyor ki zaten konusu Çanakkale olan bir film de böyle kaliteli olması gerekir bana göre.

Genç jenerasyona Çanakkale hakkında, zaferin nasıl kazanıldığı hakkında, hangi şartlarda kazanıldığı hakkında, Türk askerinin vatana nasıl bağlandığı hakkında, şu an yaşadığımız rahatlık için neler feda edildiği hakkında küçük de olsa bir fikir kazandıran bu filmi herkese öneriyorum.

NARİN ARAT

SON UMUT FİLM ELEŞTİRİSİ

Filmin konusu şu şekildedir: Avusturalyalı bir çiftçi olan Connor, üç oğlunu da Çanakkale Savaşı'na göndermiştir. Çanakkale Savaşı'nın ardından Türkiye'ye gelen Connor'ın tek hedefi uzun süredir haber alamadığı oğullarının izini bulabilmektir. Connor'ın İstanbul 'da başlayıp Çanakkale'ye ve oradan da ülkenin çeşitli yerlerine uzanan bu arayış yolculuğunda en büyük destekçileri Türk subayları Hasan ve Cemal olacaktır. Filmi detaylı bir şekilde anlatacak olursak filmin başlangıcı Connor'ın bir yolcu gemisiyle Avustralya'dan İstanbul'a gelmesiyle başlar. Ardından çeşitli ve illegal yollardan Çanakkale'ye gelmesiyle devam eder. Orada oğullarının cesedinin Türk bölgesinde olduğunu söylerler, Asker Cemal'in ve Hasan'ın bir de Yunan Komutanı'nın gözetiminde oğullarını cesedini aramaya koyulur ve bir baba sezgisiyle oğullarının ölüm yerlerini bulur ama bir oğlu kayıptır bu yüzden onu aramak için de çeşitli olaylara karışır. Bu filmle ilgili çok detay verip izleyeni boğmak ya da izlemeyen için filmi sanki bir kitapmış gibi boğmak istemedim. Film benim açımdan aile ve bağlılık konularını derinden işleyen nadir yapımlardan biri. Bu filmde birçok duygusal konuya da gözlemliyoruz tabi ki sadece aile ve bağlılık değil. Mesela arkadaşlık, Cemal ve Hasan'ın arkadaşlığı aşk; Connor ve oteldeki Türk kadının aşkı fakirlik; Hasan'ın Anadolu halkının fakirliğini betimleyişi, savaş; savaş

taktikleri ve savaşı betimlemeleri bunun gibi konular filmin duyguları olmuştur. Beni bu filmde etkileyen iki replik vardı biri Yunan Komutanı'nın sözüyle başlıyordu, Hasan ve Cemal'e diyordu:

- Bir baba için neden planlarımızı değiştirelim?

Hasan ise şöyle cevap verdi:

- Çünkü çocuklarını aramaya gelen tek baba o.

Bu cümleler beni çok derinden etkiledi. Gerçekten aramaya gelen tek baba o muydu? Buna inanmak istemesem de muhtemelen o zamanlarda her babanın çocuğunu arayacak kadar cesaretli olamayacağını biliyorum. İkincisi de Hasan'ın Yunan Komutana söylediği şu söz:

- Türkiye'de mavi göze sahipsen çok şanslısındır demek ama burası dışında her yerde.

Günümüzde mavi gözlüler şanslıdır ama savaş alanında ölümüne düşmanındır.

Bu film bana vatanımızı ne zorluklarla kazandığımızı ve nasıl vatanımızın kıymetli olduğunu öğretti çok şükür ki biz onların topraklarında şehit vermedik. Biz kendi toprağımızda kimsenin toprağına, malına göz koymadan vatanımızı savunarak ölmeyi hak ettik.

ÖYKÜ KARLI

SON UMUT FİLM ELEŞTİRİSİ

Dünyaca ünlü oyuncu Russell Crowe'un başrol oynadığı ve yönetmenliğini yaptığı Son Umut isimli film Aralık 2014'te ülkemizde gösterime girmiştir. Film, Anzak ordusunda savaşan üç oğlunun savaştan sonra peşine düşen Avustralyalı bir babanın hikayesini anlatmaktadır. Bir Anzak torunu olan Russell Crowe, filmi döneme ait bir mektuptan esinlenerek çektiklerini ifade etmiştir. Son Umut, Çanakkale savaşının tarihimizde bir dönümü noktası olması ve bu sırada işgal altında olan ve bir ölüm kalım mücadelesi vermekte olan Türk halkının tarihsel bakış açısını yansıtan bir film olması dolayısıyla önem arz etmektedir.

Son Umut, Çanakkale'de yaşananları perdeye tarafsız bir şekilde yansıtan taraflarıyla ön plana çıkmaktadır. Görünen odur ki, senaristler, filmi Türkiye'yi, Türk insanını ve tarihini bilerek yazmışlardır. Öyle ki, Batılı bir film ekibi, tarihi, işgal altında ve korkunç bir mezalime maruz kalan Türk halkı tarafından yansıtılabilmıştır. İstanbul'un ve Batı Anadolu'nun işgal altında olduğu o dönem tüm gerçekliğiyle filme yansıtılmıştır. Zira, filmin en akılda kalıcı sahnelerinden birinde, çocuklarını arayan babanın (Russell Crowe), Binbaşı Hasan'ı (Yılmaz Erdoğan) çocuklarını öldürmekle suçladığında Hasan'ın "Siz bizim topraklarımızı işgal ettiniz. Oğullarını sen bizim topraklarımıza yolladın." şeklindeki cevabı dikkat çekmektedir. Crowe'un bir röportajında da belirttiği gibi, film, Anzak güçlerinin bağımsız bir ülkeyi haksız bir şekilde işgal ettiklerinin altını çizmektedir.

Diğer taraftan, Son Umut, insani duyguları öne çıkaran ve barışçı yaklaşımıyla dikkat çekmektedir. Film, Çanakkale Savaşı'nda yaşanan dramı ve bunun Türk halkı ile Anzak halkları üstünde yarattığı travmaları insancıl bir şekilde ortaya koymaktadır. Bunu yaparken, izleyiciye savaşların sadece siyasi hesaplamalardan ibaret olmadığını, cephelerin ardında savaşan insanlar olduğunu ve onların ve ailelerinin çektiği acıları başarılı bir şekilde hatırlatmaktadır. Öyle ki, yine filmin en çok hatırlanacak sahnelerinden biri üç kardeşin can çekiştiği sahnedir. Bu sahne, yönetmen yaralananların hep birlikte can çekiştiği alanı geniş açıdan göstererek bize adeta orada ölenlerin, milletleri ne olursa olsun, öncelikle insan olduklarını hatırlatmıştır. Buna ek olarak, film bir taraftan dünyaya Türk halkının yaşadıklarını anlatmaya vesile olurken, diğer taraftan da Türk insanına 100 yıl önce karşısında savaşanları anlama fırsatı vermiştir. Savaş karşıtı bir film olduğu düşünülebilecek Son Umut, o dönemde yaşanan ortak acıları insancıl bir şekilde yansıtmak konusunda başarılı olmuştur.

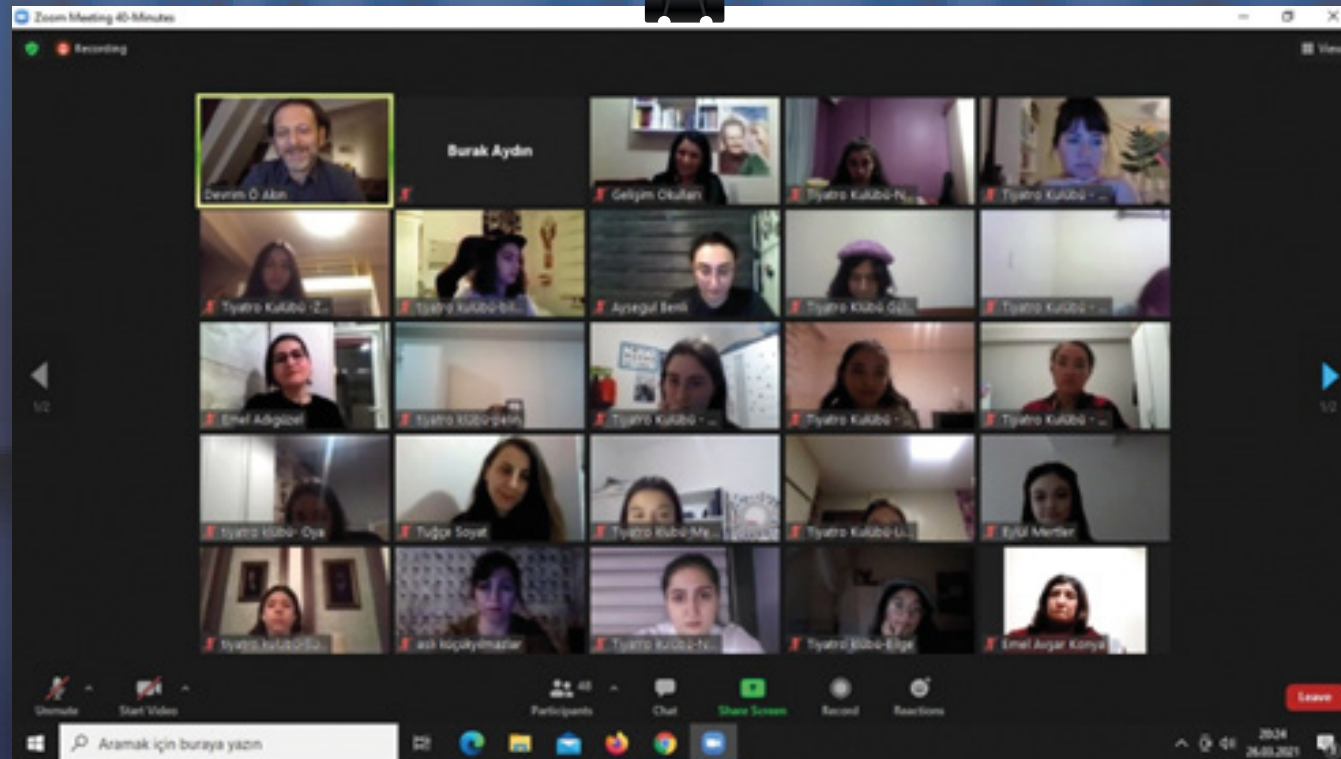
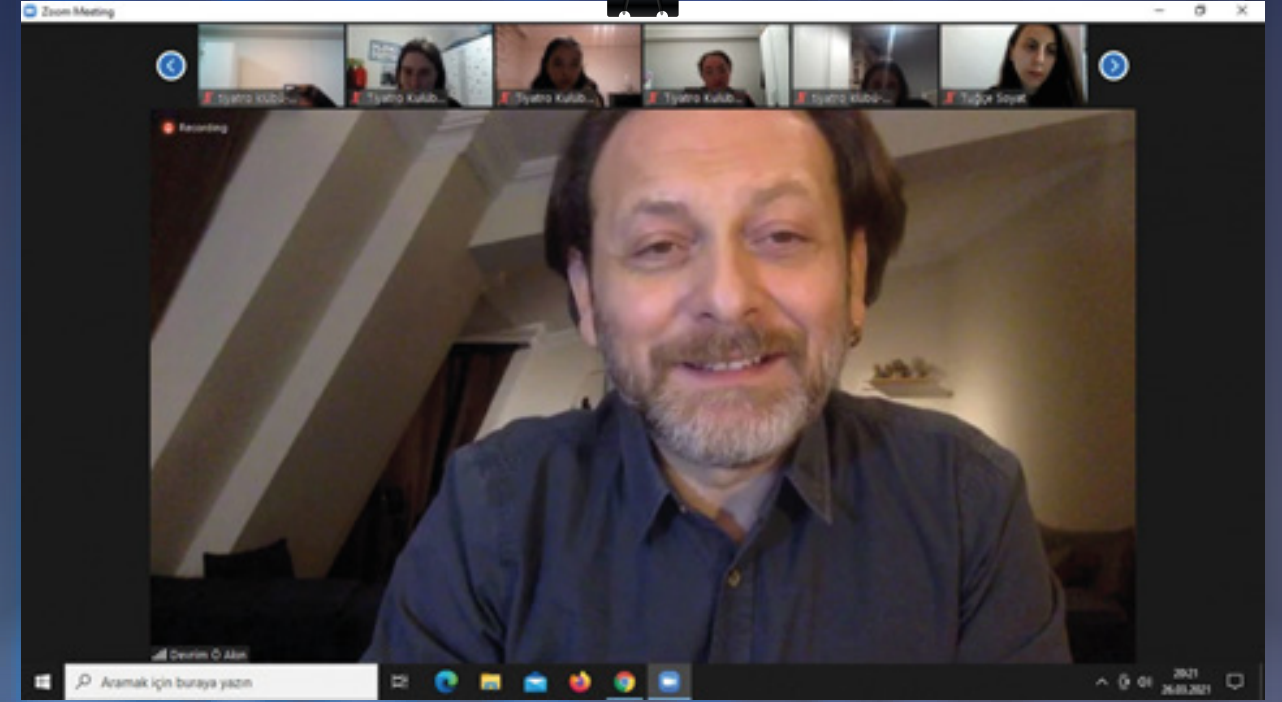
SELEN AVCI

DÜNYA TİYATROLAR GÜNÜ ÜZERİNE...

“

Dünya Tiyatro Günü kapsamında tiyatro, sinema ve dizi oyuncusu Devrim Özder Akın ile okulumuz Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni Dilek Yaşar moderatörlüğünde öğrencilerimiz, öğretmenlerimiz, velilerimiz ve tiyatroseverlerle buluştuk. Katılımın oldukça yüksek olduğu söyleşimize Tiyatro, Diksiyon, Genç Yazarlar ve Kısa Film Kulüplerindeki öğrencilerimizin ilgisi de çok yoğundu. Öğrencilerimiz, böylesi nitelikli bir dinleyici kitlesiyle nadiren karşılaştığını belirten konuşumuza tiyatro ve sinemayla ilgili merak ettikleri pek çok soruyu da sorabilme fırsatı yakaladılar. Söyleşinin sonunda 27 Mart alternatif bildirisini de paylaşan sanatçı, tiyatro alanına yönelmek isteyen öğrencilerimize önerilerde bulundu. Söyleşiye katılan herkese ve öğrencilerimizin sorularını hiç bitmeyen enerjisiyle cevaplayan Sayın Devrim Özder Akın'a çok teşekkür ederiz.

”

ÖDÜLLÜ ÖYKÜLERİMİZ

Okulumuz Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinden Ayşegül Benli sorumluluğunda yürütülen Yaratıcı Yazarlık Kulübü bu yıl da meyvelerini topluyor. Geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da ödül alan öyküleri derleyerek sizlere sunduk.

Öğrencilerimizin ve öğretmenimizin emeklerinin sonucunda ortaya çıkan bu güzel öyküleri sizlerle paylaşmak bizim için çok mutluluk verici.

Keyifli okumalar diliyoruz.

Ödüllü öğrencilerimiz ve öyküleri:

2017-2019 Eskişehir Milli Eğitim Müdürlüğü Kalemin Ucundakiler Projesi Danışman Öğretmenlik

Mina Su Dindar - "Işık" / 2017 yılı projesi Eskişehir İl İkinciliği

Proje kapsamında kitapta yer alan diğer hikayeler

Ömer Aydın "Tarık"

Bilge Durak "Har"

Ezgi Kaynak "İstanbul'da Sonbahar"

Özgür Pencere Genç Kalemler Öykü Yarışması Danışman Öğretmenlik

Deniz Kaya "Hapis Hayatım" / Liseler Arası Türkiye 2. Ödülü-2017

Ezgi Kaynak "Arkadaşım Eşek" / Liseler Arası Türkiye Dil ve Anlatım Özel Ödülü-2019

Ezgi Kaynak "Köşebaşındaki Sandalye" / Liseler Arası Türkiye 2. Ödülü-2021

Ömer Aydın "Günlük" / Liseler Arası Türkiye Dil ve Anlatım Özel Ödülü-2021

Işık

ESKİŞEHİR İL İKİNCİLİĞİ

– Işığı yakmadın Zuhal. Işığı yakar mısın?

Zuhal, daha dün düzenlediği masanın nasıl bir günde bu kadar dağılmış olabileceğine hayret ediyordu. Yerlere taşan fotokopileri ve kitapları toplamaya koyuldu. Sanki hayatındaki düzensizliği bu masayı toplarsa örtbas edebilecekmış gibi hissediyor, haftanın beş günü buraya gelip bu büyük ve dağınık masayı toplamanın ona bıkkınlık verdiğini düşünür gibi oluyor, sonra bu düşüncenin derhal dağılması için daha hızlı bir şekilde kâğıtları ve kitapları üst üste diziyordu.

– Işık Zuhal, ışığı yakmadın mı hala?
– Masa lambasını yaktım. Hava daha kararmadı. Bu ritüeli niye yapıyoruz onu da anlamış değilim.
Sapı kırık, üzerinde bilmem ne üniversitesinin logosu basılı olan renkli kalemleri kupaya koydu.
– Seni daha iyi görebilmek için. RARRRR!

Oğuz dişlerini göstererek garip sesler çıkardı. Aslında böyle yaparak bir kurttan ziyade... Neye benziyordu? "Kediye mi benziyor? Kedi bunun yanında uysal kalır. Hamam böceğine benziyor. Evet, bir hamam böceği gibi parlıyor kafası." diye düşündü Zuhal. Bütün nöronları Oğuz'un bir hamam böceğine benzediği konusunda hemfikir olup el tokalaşınca Zuhal bir kahkaha attı. Onu komik buluyordu.

– Güldün işte, gülüyorsun! Çünkü komik biriyim ben. Değil mi Lala? Biliyor musun, bugün annem aradı. Kadın telefonda resmen bir saat ağladı canım! Hem de ne için, bak söyleyeyim. Eve yeni koltuk takımı almışlar.

Bana bunu anlatırken, koltuğa sanki annesi oturuyormuş gibi yayıldı, ayaklarını uzattı, yaylandı. "Kumaşı yumuşacık, genişçe. Babanla bir yayılıyor, içine gömülüyoruz, kalkınca eski haline dönüyor ama. Görsen bayılırsın Oğuz!" dedi, "Yasaklı kelimeyi kullandı yani anladın mı, ahahah! Kadın telefonda ağlıyor, beni bir gülme aldı. Bir de üstüne 'Görmediğim iyi olmuş o zaman, mazallah bayılırım falan...' deyince kadının kayışlar koptu! Ben gülüyorum, o ağlıyor, ben gülüyorum, o... Ahahahahah! Bu garibim de ne olduğunu anlamadı, geldi ayağımın dibine havlamaya başladı. Annem Lala'ya bağıyor, Lala anneme bağıyor, yok böyle bir curcuna! İki kadını idare etmek çok zor azizim."

Zuhal iki kadının içinde kendine yer bulamayınca üzüldü. Sonra idare edilmesi zor bir kadın olmanın kötü bir şey olduğunu düşündü. Sonra Oğuz'un hiç onun kadınlığı hakkında konuşmadığını düşündü," aranılan kadın" olabileceğini düşündü. Daha fazla düşünmek istemedi. Söyleyiverdi.

– Adaçayı demleyeyim mi? İçeriz, hava da buz gibi.

Cevabı beklemeden mutfağa yöneldi. Lala da onun adımlarını takip ediyor, dili bir karış dışarıda ve salyaları akıyordu; durup önce kapının yanındaki boş mama kâsesine, sonra mahzun mahzun Zuhal'e baktı.

– Sen içeceksen demle, ben bugün kırmızı içeceğim.

"Nereden çıktı şimdi bu?" diye düşündü Zuhal ama ses etmedi. Büfenin altındaki dolabı açtı, Lala'nın mamasını boşalttı. Köpek, kâsesinin dolmasını beklemeden yemeye başladı. "İyi, beraber içeriz. Romanının dördüncü senesinin ilk çeyreğini mi kutluyoruz?" Büfenin camlı dolabını açtı bu defa, bir şişe şarap çıkardı. Bardak ve tirbuşon almaya mutfağa gitti.

"Yok, bu kez dördüncü senenin ikinci çeyreğine gelmeden kitabın bitecek olmasını kutluyoruz. Kadını bulduk." Zuhal durdu. Gövdesini mutfaktan salona uzattı, seslendi: "Dört sene aradığın bir kadını bir gece ansızın randevuevinde bulamazsın. En son orada kaldık, unuttun mu?" Tezgâha geri döndü. "Hem bu herif aradığı kadını randevuevinde bulacak-tıysa," tirbuşonu mantara sapladı, döndürdü ve tek seferde açtı." Bu hikaye neden 20. yüzyılda geçiyor?" Bardakları doldurdu, önce yarısına kadar. "Şimdi çıkalım dışarıya, bir adam çevirelim." Sonra hepsini doldurdu bardakların." Bir sürü var bunlardan, hepsi aynı hikâyeyi anlatır sana. Neden bugünü yazmadın o zaman? En azından çıkarsın dışarı, bu adamlarla konuşursun. Gerçek insanlarla." Salona girdi, kadehi adama uzattı. Başıyla az önce derlediği kitap yığınının gösterdi, sonra bu hareketinin anlaşılmayacağını bilerek gereksiz buldu." En azından şu kitapların içinden bir şey bulup çıkaracağım diye kendini bu dört duvar arasına kapamamış olursun. Nefes alırsın biraz." Dolu kadehten bir yudum aldı, tadını beğenmeyerek sehpanın üzerine koydu. Sonra gövdesini Oğuz'a döndü. Onun burnundan soluduğunu, sinirden kıpkırmızı olduğunu da neden sonra fark etti.

– Ha dört duvar ha yedi cihan, ne fark eder Allah aşkına! Hepsî aynı karanlık!

Adam nefesini düzene koydu. Hava iyice kararmıştı. Odadaki yegâne ışık kaynağı olan masa lambası ve Oğuz'un kel kafasındaki aksi insanın gözünü alıyordu. "Bunu ben yazıyorum Zuhal, sen ise kaleme alıyorsun. Ve sana güveniyorum, ağızımdan çıkanları olduğu gibi yazdığına inanıyorum." Bir an aksini düşündü ve yüzünü buruşturdu. "İnanmıyorum, hayır, biliyorum!" Şarabından büyük bir yudum aldı. "Oh... Dünya varmış. Biliyor musun, sen biraz farklısın aslında." Zuhal kıpırdandı.

– Neden?

Oğuz ağzını şapırdattı. Şarabın tadının iyice damağına geçmesini bekledi. Sonra cevap verdi: "Bana hiç sormadın çünkü dünyayı merak etmiyor musun demedin. Ne bileyim... Karanlıkta sıkılmıyor musun demedin mesela. Işığı açar mısın bu arada? Hava karardı artık." Devam etmek için Zuhal'in kalkmasını bekledi. Yanından uzaklaşan kadının varlığını duyumsayınca rahatladı. Sanki o ana kadar karşısında oturduğunun gerçekten ayırdında değildi." İnsanlar sanıyor ki, körler yıllar boyu kapkaranlık bir tabloya bakıyor, " Körler kelimesinin üzerine basarak, küfreder gibi söylemişti. "Ve sadece karanlığa maruz kalıyorlar." Kadehinde kalan son yudumu da alıp sertçe masaya koydu. "Yok, aslında böyle bir şey, yok yani. İnsan sadece karanlığa bakarak bir ömür geçiremez. Ben her şeyi görüyorum." Oğuz birden ayağa kalkıp elindeki bastonu fırlatacakmış ve hoplayıp zıplamaya başlayacakmış gibi bir hava mekânda asılı kaldı.

"Görüyorum, çünkü biliyorum. Şuan neden burada oturup bu saçmalıkları dinlemek zorunda olduğunu sorguluyorsun, biliyorum. Lala'nın tüylerinin simsiyah olduğunu biliyorum mesela ya da havanın karardığını biliyorum. Hissedebiliyorum ve görüyor sayılırım bu yüzden. " Lala mamasını bitirdi ve keyiflendi. Gerindi, gerindi, gerindi. Bu şekilde gerinirken upuzun bir köprüye benziyordu. Sonra her keyifli canlının yaptığı gibi, anın keyfini çıkarmak için köşedeki beyaz sepeti-ne yattı ve tüyleriyle aynı renk olan sepetin içinde neredeyse kayboldu. "Bunları ona neden anlattım? Çünkü bilmesini istedim. Neden? Bilmesi gerekiyordu. Gerekmliyordu. Neden anlattım bilmiyorum. Hayatımın içinde beni aciz görmeyen bir varlığın barınmasına katlanamadım sanırım. Evet, bu yüzden. Evet. Bunu anlar, ona söyleyeyim." diye düşündü Oğuz.

– Hayatımın herhangi bir döneminde (Zuhal ayağa kalktı, masaya doğru yürüdü.) bu konuşmayı yapmadığım bir insan-la yaşamaya çalışmamıştım sana kadar. (Az önce düzelttiği kitap yığını arasından aradığını buldu, kaldığı yeri açtı.) Sen de artık onlardan olduğuna göre başlayabiliriz. Zaten sen hazır-sın sanırım.

Zuhal kupaya koyduğu renkli kalemlerden bu defa en sırtma-yanını aldı. Lacivert. Her bölümü farklı bir renkle yazmasına rağmen, sinestezisinden olacak, bu roman ona hep 'kapkara' gelmişti ve ağzında kekremsi bir tat bırakıyordu. Oğuz anlatmaya başladı.

"Uyanıyor adam. Etrafına bakınıyor, kapalı perdeler ve kadınlar. Sağına bakıyor evvelce, soluna bakıyor ardından. Sağında saçları salkım söğüt bir kadın, solunda omuzları süt beyaz bir hatun. Aşağıdan sesler geliyor, yukarıdan sesler... Başını tutuyor. Davul. Üniformalı biri gazete okuyor. 'Hitler hat die Hofbrauhaus Konferenzaum gefüllt! Heil Hitler!' Sayfanın yarısını kaplayan fotoğrafa bakıyor. Salondaki dinleyicilerin hepsi, kalabalık içinde küçücük kalmış adamı selamlarken çekilen bir fotoğraf. Ayağa kalkıyor. " Ayağa kalktı.

– Günaydın, Bay Mengele! Kahvenizi nasıl alırsınız?

Sesi gittikçe uzaklaştı. Koridordan bastonun sesi ile hikâyenin geri kalanı duyuluyordu. Tık, tık, tık.

"Bu kadınları alın buradan. Leş hepsi, leş! Bir avuç Yahudi... İşim bitti artık, bu sondu. Duydunuz değil mi? Sondu bu." Yoldaşlar-dan biri hemen geldi, kadınların bedenlerini sürüye sürüye götürdü. Sürüklendikleri yol boyunca artlarında bıraktıkları kan gölü, loş odanın içinde kapkara bir çukur... Son kelimeleri havada dağıldı. Banyoya girmişti, kapı kapandı. Zuhal yazıp yazmamak arasında kararsız kaldı, sonra ne olursa olsun yazmaya karar verdi. Fakat bu roman böyle bitmeyecekti.

– Oğuz! Abart artık canım. Hani bulacaktı kadını? Bu kadar da kötü bitmesin, insan okuyacak bunu yahu, insan. Yani yazdım ama kalem bende sonuçta. Asabım bozuldu . Lala niye havlıyorsun, sus artık kızım, sus artık! Ayağa kalktı, Lala'nın yanına banyoya doğru gitti. – Bak Lala bile dayanamadı bu karamsarlığa! Lala bir Zuhal'e bir banyoya bakıyordu. – N'oldu kızım? Oğuz, deliğe mi düştün? Açar mısın kapıyı? Küt. – Oğuz! Oğuz!

Banyonun buzlu camından yere yığılan bir karaltı görüldü. Zuhal kapıya asıldı. Kapının önüne yığılan beden o an o kadar ağırdı ki Zuhal'e çabaları fayda etmiyormuş gibi geldi. Kapıyı açamıyormuş gibi geldi. Kapıyı ancak kırarsa içeri girebilecek-miş gibi geldi. Oysa yaptığı tek şey kapıyı her itişinde, bedeni banyo dolabı ile kapı arasına biraz daha sıkıştırmak oluyordu. Lala koridorda havlayarak koşturmaya başladı.

"Bi ışık var demişlerdi Zuhal. Bi ışık göreceksin demişlerdi. Yok. Yok Allah'ın cezaları! Yok işte. Nerde lan bu ışık!" Ağlamaya çalıştı, ağlayamadı. Korkunç bir hırıltı duyuldu sadece.

– Işık falan yok Zuhal. Yok. Karanlık, her yer. Karanlık... Işık... Işık... Yok...

Her şey karardı. Daha ne kadar kararabilirse, o kadar.

Ömrünün Geri Kalanı

-Efendim, iyi misiniz?

Birden irkildi. Kafasını kaldırıp göz ucuyla ona seslenen hanımefendiye baktı."Ah iyiyim evet. Sadece biraz içim geçmiş. Kusura bakmayın." dedi. Siyah kunduraları yüzünden kabanın alt tarafları toz oluyordu. Uykulu uykulu simsiyah kabanını çıkartıp kucağına aldı. Sıranın ona gelmesine daha çok vardı. Neyseki pencerenin yanında oturuyordu. Dışarıya baktı. Yavaş yavaş giden arabaları ve arabalara nazaran daha acelesi varmış gibi ilerleyen insanları izledi. Her biri elinden geldiğince hızlı yürüyordu. Yukardan bakınca aslında hepsi aynıydı. Ama her biri farklı endişeleriyle yoluna devam ediyordu. "Keşke daha fazla alanı görebilsedim." diye iç geçirdi fakat üçüncü katın bu minik penceresinden bu kadar yeri görebiliyordu.

-Beyefendi sorun olmayacaksa pencereyi aralayabilir misiniz acaba?

Kafasını çevirdi ve yine ona seslenen kırmızılı paltolu hanımefendiye baktığı gibi baktı.

-Özür dilerim, duyamadım.

Adam sakın bir şekilde cümlesini aynen tekrarladı. "Tabi." deyip araladıktan sonra yerine oturdu. Camı açınca esen hafif rüzgarın tenine değmesiyle içerideki ağır havanın etkisinden bir nebze de olsa kurtuldu. Eline masanın üstündeki dergilerden birini aldı. Biraz göz gezdirdi. İki bin on dokuz yılının trendleri, magazinler, birkaç saçma röportaj... Başka bir dergi aldı. Şansına edebiyat dergisi hala alınmamıştı. Karıştırmaya başladı.

Üç beş şairden şiirler, sağda solda tanınmaya çalışan küçük yazarlar, biraz özlü söz; edebiyat dergisi de buydu. Diğer dergilerden yine iyiydi ama insanlar bunu alıp nasıl okuyor diye düşünmeye başladı. Sonra kafasını kaldırıp onu uyardıran kadını aradı gözleriyle. Ortalıkta yoktu. Zaten üç koltuk bulunan bu küçük bekleme salonunda dört beş kişilerdi. Kendisinden camı açmasını isteyen adam hali sakince oturuyordu. Memnun gibiydi halinden. Diğer iki kadın sanki üçüncüyü dışarlarmışçasına birbirine yaklaşmış fısıf fısıf konuşuyordu. Arada bir "Bizi dinliyor mu?" diye de siyah pardösülü kadını gözölüyorlardı.

O sırada topuklu ayakkabı olduğu belli olan bir ses duydu ve duymasıyla kadını görmesi bir oldu. Uzaktan ona gülümseyen hanımefendi sanki bir yaklaşma isteğiyle bakıyordu. BU hanımefendinin gözlerindeki ışık tanıdık gibiydi. Eşinin, eski eşinin gözlerindeki ormanlar gibi bir şey vardı bu kadının gözlerinde anlamını çözemediği. Saçındaki dalga-dan giydiği uzun sivri topukluya kadar her şey eşini anımsatıyordu. Fakat hoşuna gitmemişti. Yıllar öncesini hatırlamak sadece zaman kayıydı. Geçmiş bırakmalıydı ki geçiş de onu bıraksın fakat yapamıyordu. Her şeye rağmen rahatsız olmuştu ve ayrıca burada olan birisi genelde evli olacağından dolayı içine bir şüphe düşmüştü. Yine de dostça bir şekilde gülümseyerek karşılık verdi. Orta boylarda kendine ve giyimine dikkat eden birkaç saniyeliğine bile olsa aklını bulandıran bu kadının yavaş yavaş uzaklaşmasını izledi.

Elinde bir dosya ile özgüveni yüksek olduğu her halinden belli olan bir kadın çıkageldi.

-Tarık Bey, buyurun gelin. Merhabalar ben Lale. Kızınız dikkat ve yetenek testlerini bitirdi. İçerde sizi bekliyor. Sonuçlar on dakikaya çıkacaktır. Siz de içeri buyurun lütfen.

"Teşekkürler." demekle yetindi. Gülümseyerek içeriye doğru adım attı. Küçük ve tek pencereli iyi ışık alan bir odaya girdi. Pek eşya yoktu. Sadece bir masa ve iki deri koltuk vardı. Duvarlar krem renkteydi. Belli ki fazla uğraşmak istememişlerdi bunlarla. Zaten uzun zamandır kullanılan deri koltuklar aşınmaya başlamış, masanın üzerine koyulan bardakların izi çıkmıştı. Birden fazla olan izlerden dolayı çok içildiği belliydi. Çalışılan bir ortamdı ki girdikten sonra sağ tarafta duvara gömülü bir dolap gördü. Rafları tamamen dosyalarla doluydu. Aklına evi geldi. Kızının odası, mutfak ve oturma odasıyla üç gözlü müstakil bir evdi. Eşyaları az, bazıları çok yıpranmış, bulaşıkları bekliyor... Kanepeyi açmış ve kendine yatak yapmıştı. Kazandığıyla da kızına yatak ve masa almıştı. Boya badana zamanı da gelmişti. Bir kadının eli değmeyince olmuyordu sanki. Bunları düşünürken sıkıntı basmıştı yine. Derin bir of çekti. Kızının heyecanlı sesiyle irkildi.

-Baba, testleri bitirdim ve inanır mısın çok kolaydı. Hadi gel de neler yapmışım görelim.

Kızının karşısındaki koltuğa rahatça oturdu. Elini yumruk yapıp kızına uzattı ve "Yapabileceğini biliyordum zaten. Halledemeyeceğin bir şey değildir." dedi güven veren bir ses tonuyla. "Yine de heyecanlıyım." dedi mutlulukla. Babasının bu kadar rahat olmasına anlam veremiyordu ama ona güven vermesi mutlu ediyordu.

Birden kapı tıklatıldı ve içeriye rahat ama bir o kadar da şık giyinmiş genç bir delikanlı girdi. Gayet kaliteli olduğu belli olan pantolonuna uyumlu gömleği, bakımlı sakalı ve geriye atılmış saçlarıyla gayet yakışıklı duruyordu. Böylesine genç ve yakışıklı biriyle kendini kıyaslamının doğru olmadığını bilmesine rağmen uzamış ve dağınık saçlarını, düzlemediği sakallarını fakat en önemlisi sabah hiç dikkat etmeden giydiği kıyafetleri düşündü. Gözleri kirlenmiş ayakkabısına dikti. Yine de kızının moralini bozmamak için gülümseyerek ayağa kalktı ve selam verdi.

"Öncelikle merhabalar ben Çağatay, kızınızın testini okuyan öğretmenim." dedi genç ve Tarık'a doğru elini uzattı. Selamlaştılar. Sonra dönüp "Nasılsın bakalım ufaklık?" deyip cebinden şeker çıkardı ve çocuğa uzattı. "Hadi sen karşı taraftaki bekleme salonuna geç. On dakika babayla konuşacağız biz."

Boğazını temizleyip elindeki testleri masaya bıraktı. Masanın diğer tarafında kalan çekmecedeki kırmızı kalem aldı. Tarık'ın karşısındaki koltuğa oturup testlerin arasından küçük temiz bir kağıt çıkardı. Daha sonra testlerden bazı soruları göstererek bu küçük tatlı kızın yaşlarının zeka seviyesinin ortalamasının üstünde olduğunu anlattı.

-Bölgedeki okullara baktık sizin için ve öğretmenlerin hiçbirisi bu kıza temel şeylerden üstünü öğretebilecek seviyede değil. Burada size iki seçenek sunabilirim. Ya müdürünüzle konuşup kızınızı bazı saatler okula götüreceksiniz ve geriye kalan zamanda siz onu eğiteceksiniz ya da bu bölgeden taşınacaksınız ki eğer taşınma kararı alırsanız masraflarınızın bir kısmına yardım edebiliriz. Haftada beş saat kadar beraber olacağız. Burada kalmayı düşünürseniz kızınızla ben ilgileneceğim ama taşınırsanız biraz zorlaşabilir.

Parmağındaki eski yüzüğü çevirirken bir yandan da ne yapması gerektiğini düşünüyordu. Kendisinden geçmişti, zaten otuz beşti yaşı. Ömrün yarısıydı ve bu zamana kadar da kendisi için kendisiyle yaşamıştı. Diğer yarısını kızına adasa ne olurdu?

ÖMER AYDIN

Har

“Saçların gece gibi.” dedi. Yüzüme vuran nefesinden içki kokusu alınıyordu. Uykusuzluktan kapanan gözlerimi zorla açık tutmayı başardım. Dağınık saçların en son seni gördüğüm istasyonu hatırlatıyordu bana. Elinde bir valiz ve yine aynı dağınık saçların... Sen her zaman dağınık olmuştun zaten. Sabahın erken saatleriydi. Güneş kızılığını gökyüzüne yeni yeni yedirirken insanlar daha uykularından kalkmamışlar, çaylarını koymamışlardı. Sense sakın sabahın huzur getiren kuşlarına bulaşmış lanetli bir fırtına gibiydin. Gidiyordun ve arkanda ölen binlerce kuş çığlık atarak yere düşüyordu. Peşinden koşarak geliyordum. Gitme diye yalvarıyordum. Yine de beni dinlemedin. Dağınık olduğun kadar başına buyruktun. Bıraktığın yerde sabah ayazına ve gelip geçen insanların bıraktığı sigara kokusuna alışana kadar bekledim. Eve döndüğümde gördüğüm, duyduğum tek şey elle tutulmaz karanlıktı. Duvardaki fotoğraflar şeffaf tablolar gibiydi. Halsiz adımlarımla zaman boşluğunda ilerler gibi merdivenleri çıktım. Boş bakışlarımı duvara dikerken yorgun bedenimi lacivert saten örtülü yatağa bıraktım. Başımı yana çevirdiğimde orada bana gülümseyen yüzünü göremiyordum işte... Sesinle kendime geldim.

“Gece gibi, kısa ve siyah saçların. Sanki uçlarına yıldızlar asılmış gibi. Bir gün, o yıldızlara ulaşacağım. Çok, çok yükseklerle uçacağım!” Aylar önce yine baktığım yerde artık simanı görüyordum. Söylediklerinin farkında değildin, belki de numara yapıyordun. Ciddiye almalı mıydım dediklerini? Sendeleyen adımlarınla kolumdan çektin beni. Aynı istasyonun önüydü. Sinirle hızlı hızlı yürüyordum, bir yandan sana kıızıyordum. Gidip geri geldin. Aklın başında değil. Hiç tereddüt etmeden beni arıyorsun. Her başın belaya girdiğinde beni arıyorsun. Düşüyorsun, kanıyorsun ve ben bir anda hastanen oluyorum. Evinden atılıyorsun, tıpkı bir sokak köpeği gibi aciz aciz dolanıyorsun sokaklarda. O an evin oluyorum. Oysa sen bunu hiçbir zaman anlamadın. Her şeyin olsam bile bir uçurumdan düştüğünde seni tutamam. Çünkü uçurumun kendisi benim. Sense, kıyısında sırttan çirkin bir ot gibisin. Düşemezsin de, çünkü ben seni tutuyorum. Şimdi yine geldin ve atlamak istediğini söylüyorsun. Ama bilmelisin, böyle bir şey olamaz... Zorla istediğini yaptırıyorsun bana. Ne desen manasız, nasıl bakarsan bak anlamsızdı şu anda. Sürükleye sürükleye deniz kıyısına getirdin bizi. Büyüklü küçüklü dizilmiş kayalıklara oturduk. Yosun kokusu, beraber balık yediğimiz o günü hatırlatıyordu bana. Sanki daha dün gibiydi. Seninle geçirdiğim zamanın hiçbir saniyesini hiçbir şeye değişmezdim. Zaman akıp gidiyordu ellerimizden. Ellerimiz birlikte değildi ve birbirlerine tutunmuyorlardı artık. Bana doğru başını çevirip baktın

- Zeynep.

Saçların rüzgâra esir düşerek uçuştı. Sözüne devam ettin.

- Yemin ederim özledim.

Sen konuşurken yüzüne bile bakmadım. Hem bu kendini inandırma çaban da neyin nesiydi? Benim inanacak gerçeklerim kalmamıştı. Aynı bu denizin kayalara vurması ve kayaların dalgayı yine denize vurması gibi. Sen bana gerçekleri versen de ben yalanları ayırıp benimseyecek, sana acı gerçeği geri vuracaktım. O zaman tuz serpilmiş gibi yanacaktı yaralı kalbin.

- Bir daha gitmem. Affet beni.

Ne ağlayacakmış gibi çıkan sesin, ne de çaresiz bakışların beni olduğum yerden kımıldatabildi. Çünkü senden yapabileceğin en zor şeyi bekliyordum. Özür dilemeni, yalvarmanı, ağlamanı değil; beni anlamanı bekliyordum. Kendi arzusu uğruna çekip giden bir adamdan bunu beklemek ne büyük aptallıktı! Başımı hafifçe sana doğru çevirdim. İki avcunu yüzüne kapamış ağlıyordun. Adını seslendim “Özgür.”, yüzüme bile bakmadın. Bunu bile yapmadın, yapamadın. Kendinle bile yüzleşemezken neden gelip özür diledin? Kafamda dönen her şey senin için bir tuzak mıydı? Sadece konuşsan, belki yüzünü dönsen her şeye...

O gün Ankara'ya gittim. Bana bakışların dün gibi aklımda. Tedirginlikten içim titriyordu. Arkamda bıraktığım önüme kocaman bir bariyer olarak çıkacak diye ödüm kopuyordu. Otobüse binerken bile ayaklarım kendini geri çekiyor gibiydi. Başımı cama yasladım. On beş yirmi kişinin olduğu bu otobüste yine kendimle kaldım. Cama vuran minik damlalarla birlikte gözlerimi kapattım. On iki sene öncesi bir şeytan gibi omzumda belirmişti sanki. Hâlbuki yılların suçu yok. O gün benim ölümle dip dibe nefes aldığım gün... Kırmızının gökyüzünde en heybetli süzülüşü, içine çekip alacak gibiydi ruhumu.

Başladın sonunda anlatmaya.

-Kardeşimi hatırlarsın, Ömer. Daha iki yaşındaydı. Hepimizi etrafında döndürür dururdu. Sağa dönsem solumda, sola dönsem sağımdaydı. Dediklerinden anlamazdık, istekleri hep gerçeklikten uzaktı. “Çocuk bu.” deyip geçtik hep. Bazı zamanlar uykusunda mırıldanırdı. Ne zaman kafamı yastığa koysam kulağımdaki uğultularla gözlerimi sıkıca yumarak geçmesini beklerdim. Yerimden sıçardım çoğu zaman. Ömer üç dört yaşlarına geldiğinde bir şeyler kesinleşti. Mesela düzgün cümle kuramıyor, yapacağı çoğu işte birine ihtiyaç duyuyordu. Ama en kötüsü, bize hatta herkese zarar veriyor olmasıydı. İsteyerek veya istemeden... O gün verdiği zarar ise içlerinde en kötüsüydü. Bir şubat ayıydı. Kar yoktu fakat kuru soğuk vardı. Ömer o zaman 8 yaşlarındaydı. Bütün gün boyu dershanede çalışmıştım. Saat akşam beşe yaklaştığında başımdaki berbat ağrı ile dershanenin koyu gri taştan merdivenlerini yavaş yavaş indim. Omzumda tonlarca yük taşıyormuşum gibi sırt çantama daha sıkı tutundum ve kapıdan dışarı çıktım. Soğuk kuru cildimin yanmasına sebep oluyor, bir kibrit tenime sürtüyor gibi acı bir his veriyordu. Arabaların yaydığı egzoz, devasa binaların bacalarından yayılan duman... Şehrin günahlarının somut bir kanıtıydı işte. İkide bir öksürmek, gözlerimi ovuşturmak zorundaydım. Asfaltın sonuna yaklaştığımda sokağın köşesindeki “tek yön” yazan mavi tabelayı gördüm. İki dakika sonra eve varacaktım ve rahat rahat uyuyabilirdim. Acele adımlarla köşeyi döndüğümde asıl duman beni şimdi karşılıyordu. Birkaç insanın kaçıştığını gördüm. Nurgül Teyze, Arif Amca'yı kolundan çekerek sürüklüyordu. Kısa, tombul parmaklarını ağızına kapıyor, gözlerini açarsa ölecekmişçesine kısıyordu. Bense dehşete düşmüş halimle onları izledim. İçimdeki korku beni büsbütün sarıyordu fakat bedenim inatla kıpırdamadı yerinden. Gözlerimde turuncu kıyafetli itfaiye görevlilerinin yansıması vardı... Ailemi, yuvamı kaybettim. Yokluğun vereceği acının ne kadar derin olduğunu bile bile ondan daha derin bir çukura gömdüm onları. Ne ayakların bastığı ne ağaçların hayat bulduğu bu toprakta nasıl ölümün bıraktığı güzel bedenler yatabiliyordu? Ve bu kadar hüznün arasında aklımda kalan tek görüntü kardeşimin çığlık çığlığa ağlaması, ateşin yaktığı yuvarlak çenesini yine yanmış olan eliyle kapatmaya çalışmasıydı. Günahlar, başka günahlarla kapatılabilir miydi?

O an onun cehennemle yüz yüze olduğunu gördüm gözlerimde. Karanlığın ikimiz arasında yürek bağı kurduğunu, karaağaçların yaşlı köklerini yüreğimize doladığını bu zamanlarda teyzem bizi evine almıştı. Her hafta Ömer'le doktora gidiyor, yakından takip ediyordu. Bense evde yapayalnızdım. Belki onun günahının evde bıraktığı şeytandı beni sıkı. Ama madem evi yakmıştı, neden geçmiyordu bu his? Tabii bu böyle kalmadı. Yıllar birbirini kovaladı. Ömer liseye başlayacak yaşa geldi. Onu bir hastaneye kapattılar. Ben de üniversiteye başladım. Oraya bir daha gitmemek üzere Bursa'ya geldim. Şimdi “Neden bunları daha önce anlatmadın?” diyorsun muhtemelen. Buraya geldiğimde her şey çok değişti Zeynep. Üniversiteyi bitirince Mudanya'ya taşınıp bir iş kurdum. En önemlisi seninle tanıştım. Bunca zaman boyu hayatımı küle çeviren kardeşim bir kere bile aklıma gelmedi. Pişmanlıktan başka bir şey hissedemez oldum, yine o gözüme uyku girmeyen zamanlara döndüm. Her gece ve her sabah ona sahip çıkamadığım için vicdan azabı çektim. Neden her zaman senden üç adım uzakta durdum sanıyorsun? O kadar düşüncesiz ve bencildim ki, sana olduğum gibi gelemezdim. O yüzden gittim. Ankara'ya gidip hastaneyle görüştüm. Ömer ölmüş, yirmi yaşında... O an gerçekten hiçbir şeyimin kalmadığını anladım. Elimde gerçek diyebileceğim neyim vardı? Yüzüme çarpılmış bir kapı gibiydi o kadının yüz ifadesi. Başınız sağ olsun deyişi... Söylemesi ne de kolaydı. Bir tek sen vardın işte. Seni kaybedersem ben de kaybolacaktım. Yine sana geldim.

Şaşkınlıkla göz kapaklarımı araladım. Öyle çok şey çıkmıştı ki bir anda dudaklarından, sende kaybolan aklım çığırından çıkacak gibiydi. “Bu kadar susmaya nasıl dayanır bir insan?” diye düşündüm. Bunca zaman saklamak belki farklı biri yapmıştı seni. Ne kadar çok kızmıştım sana... Dört duvara çarpa çarpa aynı sinirle aynı hataları tekrarlayıp durdum. İncittim, en çok kendimi. Sonra seni. İçim öyle acıdı, önümde duran denize koşup atlamak istedim. Pişmanlık dolu nefes alış verişlerimle kollarımı boynuna sardım. Başımı omzuna gömerek ağladım sessizce. İkimizin de pişmanlıkları, bencillikleri vardı. Yine de en sonunda birlikte ağladık. Düşününce neyi affedemiyorduk bu kadar? Affedilemeyecek ne vardı bu güzelliğin karşısında. Onun kırık kanatları altında...

Ağlamayı kestiğimizde oradan kalkıp uzun bir süre sessizce eve yürüdük. Geldiğimiz yer burasıydı işte. Yatakta birbirimize bakarak yatıyorduk. Bir ölüm sessizliği hâkimdi odaya. Güneş batmak üzereydi. Kırmızı aydınlık, odayı doldururken zaman geçtikçe yerini laciverte bıraktı. Söylemediğim içimde kalan her şeyle beraber uykuya daldım.

B İ L G E D U R A K

İSTANBUL'DA SONBAHAR

Sehpanın üzerindeki yarım kalmış suyu kavrayan buruşuk ellerini incelerken gözü parmağındaki alyansa takıldı. Aklında bulanık bir şekilde canlanan simayla burukça gülümsedi. Bir şarkı vardı Kemal'in çok sevdiği. Ne zaman havalar hafiften soğumaya başlasa dışarı çıkmaz salonun en gözde yeri olan çime yeşili kanepesinde oturur bu şarkıyı açardı. "Hanım." derdi. "Bol şekerlisinden bir kahve yap da içelim." O hayatından çıktığında elleri pamuk gibi yumuşacıktı. Müziğin sesi odayı doldurdu.

Mevsim rüzgarları ne zaman eserse
O zaman hatırlarım
Çocukluk rüyalarım
Şeytan uçurtmalarım

Öper beni annem yanaklarımdan
Güzel bir rüyada
Sanki sevdiklerim hayattalarken hala

Henüz parmağı boş,elleri yumuşak olduğu bir zamanda annesi okşardı saçlarını. Gece parkta kendini oyuna kaptırıp geç dönerdi eve. O zaman da sabah okşanan saçlar hafifçe çekilir,çilekli küpelerinin takılı olduğu o kulakları çocukluk kabusları olan azarları işitirdi. Anneydi sonuçta hem kızar hem döverdi. Kapının çalınmasıyla müziği durdurdu. "Gir." dedi kısık çıkan sesiyle. "Buket Hanım yemek saati geldi." dedi görevli kadın. Çekingen halinden işinde yeni olduğu anlaşılıyordu. Başıyla hafifçe onayladı onu ve yavaşça sandalyesinden kalktı.

Yemeğini oyalanmadan yemiş odasına geri çekilmişti. Normalde böyle bir kadın değildi. Arkadaşları vardı burada oturup bir iki çift laf ettiği, büyük bir azimle katıldığı el işi etkinlikleri... Arada tek başına kalması gerekiyordu sonuçta. Altmış sekiz senenin yaşanmışlığı altında her zaman dimdik durmak kolay değildi. Müziği başlattı tekrardan. İlaçlarını alırken senelerin ağırlığının belini acıtmasına izin verdi.

Akşama doğru azalırsa yağmur
Kız kulesi ve adalar
Ah burda olsan çok güzel hala
İstanbul'da sonbahar

Okullar yeni açılmıştı. Lisenin ilk senesi bir sonbahar günü hava yağmurluyken üç beş arkadaşı atıllar kendilerini dışarı. Bir adalar değildi gittikleri ama o zamanın Kadıköy'ü de fena değildi. Yavaş yavaş çocukluğunu geride bıraktığını gençlik yıllarının başladığını Kadıköy'ün sokaklarında elinde şemsiye yemek için yer ararken sezmişti belki. Kız Kulesi'ne bir türlü gidemedi diye üzülürken ilk kez Kemal sayesinde gideceğini, Galata'ya ilk kiminle çıkarsan onunla evlenirsin sözünün pek de doğru olmadığını acı bir şekilde öğreneceğini bu yüzden Kız Kulesi'nin gözünden bakınca Galata'nın onun için herkes kadar ihtişamlı olmayacağını, Kemal'in ise bunun sebebinin öğrenince hafif alayla güleceğinin az da kıskanacağını tabiki de bilemezdi. Finallerin bittiği günler gece geç saatlere kadar İstiklal'de geçirdiği zamanları, sokaklarda yürürken uykulu yüzüne çarpan soğuğu hatırlayınca irkildi. Kadıköy'den başlayıp adalara oradan İstiklale kalp kırıklarıyla dolu Galata'ya varan ve Kız Kulesi'nin ihtişamıyla devam eden bir hayat geçirmişti. Hala var mıydı o ihtişam? İstanbul o eski İstanbul muydu?

"Ne inatçı çıktın sende." demişti arkadaşı. "Ayol yaşlı kadın tek başına gezer mi oralarda biner mi otobüse?" Buket onun ve daha birçok kişinin söylediklerine aldırmanmıştı. İlk vapura bindi esen rüzgarı yüzünde hissetmek, martıların sesini işitmek için. Sonra bilet fiyatlarına takıldı gözü. "Aman" dedi kendi kendine. "Ölümlü dünya." Yerleştirdi parasını makineye ama içinde bir şüphe. O gençken bu kadar pahalı mıydı bu şehir? Bindi vapura geçti karşıya. Yıllar geçse de bazı şeyler değişmiyordu işte. Bir çay içti sahilde sonra başladı yürümeye.

Kemal'in ona evlenme teklifi ettiği balık restoran çok uzaklarda olmasa gerekti. Hala açık mıydı? Gidip bir bakmak lazımdı. Oturup bir levrek yiyemeyebilir, içkisini yudumlayamayabilirdi belki ama o sahilde bile ne anıları vardı Buket'in...

Huzurevinden çıktığından beri ilk defa bu kadar mutlu olduğunu hissediyordu. Hafta içi gündüz saatlerinde buraya hiç gelmemişti. Pek fazla insan olmadığı için kendine cam kenarında güzel bir masa bulurken zorluk çekmedi. Siyah paltosunu çıkarıp sandalyeye oturduğu zaman garson yanına geldi. Gencecik kibar mı kibar bir çocuktuk. "Ne vereyim size teyzecim? Uskumrumuz daha yeni getirildi. Çok güzeldir." Kemal uskumruyu pek sevmezdi. "Levrek." dedi Buket. "Yanına da bol zeytinyağlı bir salata." Garson onun verdiği siparişleri kağıda yazmayı tamamladıktan sonra hafifçe bir tebessüm etti ve oradan uzaklaştı.

Fikrimin ince gülü,
Kalbimin şen bülbülü
O gün ki gördüm seni,
Yaktın ah yaktın beni...

Saat on bire geliyordu. Kemal Buket'i dansa kaldırmıştı. Hiçbir şey konuşmuyor arada göz göze geldiklerinde minik bir tebessüm ediyordu. Bu bile Buket'in kalbini hafiften hızlanmasına sebep oluyordu. O gün hem çok mutluydu hem çok dalgındı Kemal. Dans sırasında veyahut yemek yedikleri zaman arada gözleri bir yere dalıyor sonra hafifçe Buket'e değdiriyordu bakışlarını. Kemal onu bir kere döndürdükten sonra konuşmaya başladı. Sonrası bir iki alkış sesi ve onlara gülümseyerek bakan yüzler...

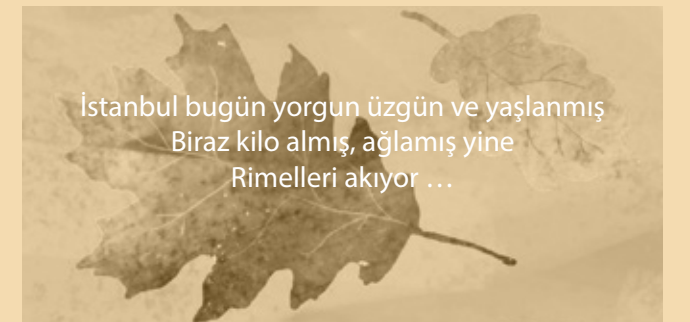
Buket balığı yemekten çok mezelerden keyif alan biri olmuştu hep. Haydari, Girit ezmesi, şakşuka ve ne zaman bir balık restoranına gitse vazgeçilmezi olan kalamar sofraya getirilmişti. İki dilim de peynir getirdi garson. "Başka bir isteğiniz var mı?" diye sordu nezaketen sonra ise oradan ayrıldı.

İçkisinde bir yudum aldı, anason kokusu burnuna doldu.

Elbet bir gün buluşacağız
Bu böyle yarım kalmayacak
Elbet bir gün buluşacağız
Bu böyle yarım kalmayacak
İkimizin de saçları ak
Öyle durup bakışacağız
İkimizin de saçları ak
Öyle durup bakışacağız

Kemal'in canı sıkındı. Yine babasıyla tartışmıştı. Sadri Bey şehir dışından gelen iş teklifini kabul etmesi için ısrar etmişti. Çok tatlı adamdı aslında ama her ebeveyn gibi onunda otoritesini gösterdiği anlar oluyordu. Çatalıyla peynirini bölüyor gözlerini tabağından ayırmadan yemeğini yiyordu. Arada rakısından bir yudum alıyor yüzünü çenesine dayayıp öylece duruyordu. Buket ise sesini çıkarmıyor bittikçe onun tabağına yeni mezeler koyuyordu. Atomun geri kalanını kendi tabağına aktardıktan sonra tanıdık bir simaya takıldı gözü. Göz göze geldiklerinde hafif bir selam verdiler birbirlerine. Y anında Buket'in daha önce tanıştığı kuzeni vardı. Üst kata çıktılar. "Kimi gördün?" dedi Kemal rakılarını tazelerken. "Boş ver." dedi "Eski bir tanıdık."

Bu durumdayken lüzumsuz muhabbetlere gerek yoktu. Restorandan çıktıktan sonra sahilde yürüdü bir süre. Taksim'e çevirdi yönünü. Trafik de bugün pek bir yoğundu. Küfreden bir iki insan gördü ilk başta. "Kalabalık şehir sonuçta." diye düşündü. "Her telden insan var." Az daha yürüdü ama ne o eski binaları ne de sokakları görebildi. Sahiden ne olmuştu İstiklal'e? Her yer gökdelen, her yer inşaat...

İstanbul bugün yorgun üzgün ve yaşlanmış
Biraz kilo almış, ağlamış yine
Rimelleri akıyor ...

E Z G İ K A Y N A K

Hapis Hayatım

LİSELER ARASI TÜRKİYE 2. ÖDÜLÜ

"Koş, Koş! Sakın Arkana Bakma, Sakın!"

Bu cümle annemden duyduğum son cümleydi. Koşuyordum evet, hem de hayatımda koşmadığım kadar hızlı. Peki nereye gidecektim? Annem, abim, babam, arkadaşlarım hepsi canavarların elinde ölmüşlerdi benim yüzümden. Canavar dediğim de Bilal'in adamları. Annem hep onları bana canavar diye anlatırdı. Koşarken aklımda bir sürü cevapsız soru geziyordu. Şoka girmiştim, bütün tanıdıklarımın acı çeken halleri gözümünden gitmiyordu. Kafamda bir ses "senin yüzünden" diyerek yankılanıyordu. Ormanın ortasında koşarken aniden durdum. Bir şeyin farkına varmışım. 17 yıldır ben bir rüya görüyordum ve artık uyanma vaktim gelmişti.

...

Ormanın sonunda, patika bir yol gördüm. Araba geçmesi umuduyla yola fırladım. Arkamdaki bağırsıkları, beni takip edenlerin ayak seslerini, adımı 'Fatma, Fatma kaçma buluruz seni!' diye bağırarak duyabiliyordum. Beynimin içinde yankılanan sesle birbirine karışmıştı. Terledi-kçe terledim, ağaçlar üstüme geliyordu sanki. Beynimde yankılanan sesler birden durdu. Bana yaklaşan bir araba sesi duyuldu. Elimi kaldırdım. O kadar bitik haldeydim ki bana acıyıp duracaklarını düşünmüştüm ama tam tersi bana acınası bakışlar atıp ilerlemeye devam ettiler. Birkaç araba geçtikten sonra bunun böyle olmayacağını anlamıştım. Eski model bir araba bana yaklaşıyordu. Beni görünce aniden gaza basıp, hızlandı. Önüne atladım.

-Bana yardım etmek zorundasın.

Arabayı süren 40 yaşlarında yaşlı biri gibi görünüyordu. Gel manasında başını aşağı yukarı salladı. İlk başta tereddüt ettim. Çaresiz bir genç kız ve bir erkeğe güvenmek... Başka çaremin olmadığını hatırlayıp arabaya bindim.

- Nereye gidiyorsun, ismin ne, niye bu haldesin, neden beni zorla durdurdun, canına mı susadın?

- İlk olarak yardıma ihtiyacım vardı. Bilal'in adamları köyü bastı ne yapacağımı bilemedim ben de kaçtım.

Birden arabayı durdurdu. Sinirli, korkak ve yüksek bir sesle:

-İn aşağı

Bu köylerdeki herkes Bilal'den korkar o buranın ağasıdır. Tek bir işaretiyle adamları buradaki bütün köyleri ateşe verir çoluk çocuk dinlemeden. Siz "peki sizin köyü neden bastı?" diye soracaksınız. Benim için, benim yüzümden, benimle evlenebilmek için. Daha 17 yaşındayım diye babam istemedi. Ben de istemedim. Keşke evlenseydim o zaman olaylar bu kadar büyümezdi. Keşke...

Size anlattığım her şeyi şoföre de anlattım.

- Dua et benim gibi deli, Bilal'den nefret eden birinin eline düştün yoksa atardım seni aşağı

- Ne yani seninle geliyor muyum?

- İstanbul'a gidiyorum. Oraya kadar götüreceğim. Sonra ne ben seni tanırım, ne sen beni...

Kabul ettim ama bizim unuttuğumuz bir detay vardı Bilal peşimizdeydi. Yoldayken sürekli gözümde ailemin görüntüsü, kulağımda annemin çığlıkları vardı. Ne yaparsam yapayım kendimi suçlu hissetmekten alı koyamıyor, gözümdeki yaşları durduramıyordum. Aklımı dağıtıp başka şeylere odaklanmak için camdaki damlaları, ağacı sayıyordum ama en ufak bir şey abimle oynadığımız oyunları, annemin yaptığı yemekleri, babamla kurduğumuz hayalleri aklıma getiriyordu.

Şoförün adının Ahmet olduğunu öğrendim. Ahmet amcanın sesi ile irkilip damla saymayı bıraktım.

-Buldular bizi!

Kafamı çevirirken içimden "umarım bu bir şakadır, umarım bu bir şakadır" deyip duruyordum. Kafamı çevirmeye kalmadan Bilal in arabası yolumuzu kesti. Korku sarmıştı bedenimin her yanını. Titreyerek arabadan indim. Bilal bana doğru geldi aramızda biraz mesafe kalana kadar yaklaştı

-Seni bulacağımı söylemiştim Fatma.

O anda bağırarak, ağlamak, onu öldürmek istedim. Ama korkum her şeye engel oluyordu.

Elimden tutup arabaya doğru çekti ki arkamda bir grup insanın sesi duyuldu. Başlarında Bilal in eski eşi vardı.

-Bırak o kızı Bilal. Çocuk gelinlere hayır. Artık bir çocuğun daha hayatını mahvedemezsin. Ben 16 yaşındayken zorla beni alıkoydun.20 yaşında zar zor kaçmayı başardım. Artık hiçbir kızın beni yaşadıklarını yaşamasına izin vermeyeceğim.

Arkadan siren sesleri bütün yollara yayıldı. Karanlık yolda birden güneş açtı. Polisler Bilal i tutukladı. Biraz olsun rahatlamıştım. Ama bu içimdeki aile acısını dindirmiyordu. Üniformalı bir polis yanıma geldi.

-Ailen veya kalabilecek bir yerin var mı? Yoksa seni yurda götürmek zorundayız.

Omuzumda bir elin sıcaklığını hissettim.

-Evet var. O benimle kalıyor.

Bu Ahmet amcaydı. Bir çocuğu varmış kız çok iyi anlaşıcağımızı düşünüyor. Beni evlat edinmek istediğini söyledi zaten 1 senem varmış 18 olunca istediğimi yapabileceğimi söyledi. Bende kabul ettim. Galiba yeni bir hayat beni bekliyordu.

Arkadaşım Eşek

Liseler Arası Türkiye Dil ve Anlatım Özel Ödülü

Kaç yıl oldu saymadım köyden göçeli
Mevsimler geldi geçti görüşmeyeli
Hiç haber göndermedin o günden beri
Yoksa bana küstün mü unuttun mu beni?

Taksiden inince yüzüne çarpan soğukla irkildi. Atkısıyla yüzünü biraz daha kapatmaya çalıştı ama çoktan kapanacağı kadar kapanmıştı. Keşke bordo olanı alsaydım diye düşündü. O atkısı hem yüzünü örtmek için daha kullanışlıydı hem de daha kaliteliydi. Şu an kullandığı çimen yeşili atkı ona kesinlikle yetmiyordu. Evden trene yetişmek için aceleyle çıktığından eldivenlerini almamıştı. Zaten son birkaç gündür ne krem sürüyor ne de eldiven takıyordu elleri çatlamıştı. Çatlayan ellerini palto-sunun cebine soktu ve yanan yerlerini içindeki yumuşak kumaşa bastır-dı. Nedenini bilmezdi ama bu hareket canı acıdığı zamanlarda ona hep çok iyi gelmişti. Yolda yürürken büyük bir özlemle çocukluğunun geçtiği köyü incelemeye başladı. Önceden Remzi'yle hep aynı çikolata-dan aldıkları bakkalın oradan geçerken durdu. Acaba hala aynı kişi mi çalışıyordu? Yoksa farklı biri mi vardı artık o yıpranmış taburede oturan? İsmi bir gün bile sormadığı bakkal çok yaşlıydı. Tamer onun küçükken birkaç kere yerinden zorla kalkıp belini tutarak yeni gelen meyve sularını raflara yerleştirmişine şahit olmuştu. Birkaç tanesini de kendisi koymuştu onun için. O gün yaşlı adam açık kahve gözleriyle ona bakıp hafifçe tebessüm ederek teşekkür etmişti. Büyük ihtimalle çocukların-dan biri çalışıyordur artık diye düşündü. Bu bakkal ona bir kişiyi daha anımsatıyordu aslında ama aklına gelen o güzel sarı saçları omuzların aşağısına dökülen al yanaklı kızı eski yerine yani zihninin derinlerine gömdü. Remzi'yle buluşacağı çay ocağına geldiğinde tavla,okey tarzı oyunları oynayan insanlardan uzakta bir yere oturdu ve etrafı inceleme-ye başladı. Üniversiteyi kazanıp buralardan gittiğinden beri çay ocağı neredeyse hiç değişmemişti. Hala içerde sigara yasak olmasına rağmen su tüketir gibi sigara tüketen amcaların üstüne sinen sigara kokusu yine midesini bulandırıyordu,aynı gürültü, aynı bardak, eskiye kıyasla biraz daha yıpranmış, boyası akmış duvarlar ve en köşeye oturunca rahatlıkla görebildiğiniz beyaz ışıkların hakim olduğu küçük mutfak. Gençken her okul çıkışı buraya gelir bir iki el tavla oynar öyle evine dönerdi. Ancak bu günlere köyün biraz dışında kalan gölün kenarında yanında hatırlama-mak için çok uğraştığı biriyle oturduğu cuma akşamları dahil de-ğildi.Elifti o güzel sarı saçlı kız. Bir zamanlar uğruna her şeyi feda edebile-ceği Elif. Zihninden bu düşünceyi uzaklaştırdı ve tavlaya yoğunlaştı. Evet, evet şu bir zamanlar ustalıklarla oynadığı tavladan bahsediyoruz. Hala eskisi kadar iyi miydi acaba? Denemek lazımdı. Kim bilir belki Remzi gelince eski günlerin anısına beraber oynarlardı.

Dün yine seni andım gözlerim doldu
O tatlı günlerimiz bir anı oldu
Ayrılık geldi başa katlanmak gerek
Seni çok çok özledim arkadaşım eşek
Arkadaşım eş arkadaşım şek arkadaşım eşek

Kapının gıcırıltı sesiyle kareli örtü desenine dikilmiş bakışlarını kaldırdı ve Remzi'yi gördü. Fotoğraflardakinden biraz daha kilolu gözüküyordu. Saçları babasına benzediği için şimdiden tek tük beyazları gözükmeye başlamıştı. Onu fark edince gülümsedi. Tombul yanakları bu hareketiyle daha çok belirginleşti. İki dost geçen altı yıldan sonra yine bir araya gelmişti. Sarıldıktan sonra yerlerine oturdular. Remzi oturunca çayları dağıtan gence bir el işareti yaptı. Tamer bu genci bir yerden tanıdığını hissetmişti ancak kim olduğunu tam olarak çıkaramamıştı. "Süleyman Tamer abin kaç yıl sonra ziyarete gelmiş. Koş bize bakkaldan iki tane çikolata al."dedi ve cebindeki beş lirayı Süleyman'a uzattı. Süleyman kısa bir an Tamer'i inceledi ve "Hoş geldin Tamer abi." deyip oradan uzaklaştı. O an Tamer onun kim olduğunu anladı. "Yaşar Amca'nın çocuğu değil mi bu?" diye sordu. Remzi gülümsedi. "Ta kendisi. Liseye başladı bu sene." "Çok değişmiş." diye mırıldandı. Sonra ise geçen yıllarda ne yaptıklarını konuştular. Remzi evlenmişti .Bir tane de küçük kızı vardı. Tamer yüksek lisans, doktora derken pek aile kurmakla ilgilenmemişti. Zaten kendi bildi bileli aklında hep bir kişi olmuştu. Sonra ise Mert katıldı onlara. İkisi de Mertle aşırı derece yakın değildi ama yine de hep beraber oturup eskilerden konuşacak kadar anılar biriktirmişlerdi. "Lise yıllarında seninle az tartışmamıştık."diye takıldı Mert Tamer'e. Tamer o günleri hatırlayarak gülümsedi. Mert gençken Tamer gibi Elif'e tutul-muştu ve bundan dolayı da Tamer ile arasında birtakım sorunlar yaşan-mıştı. Ancak sınav sonuçları açıklanınca dersler ve kariyer hedefleri lisede yaşanan bu kuvvetli aşkın önüne geçmiş ve Tamer'in Elif'i terk etmesiyle ve aradan geçen uzun zamanla aralarındaki gerilimden eser kalmamıştı. Çaylar içildi, çikolatalar yenildi, eski dostlardan özlemle bahsedildi, kah o günlerin özlemiyle ağlandı kah lisenin komik anılarıyla kahkahalar atıldı en son bu üç arkadaş birbirlerine sıkıca sarılıp bağları koparmamaya söz vererek vedalaştı.

Uzun kulaklarını son bir kez salladı
Tüm eski dostlarımdan bir haber yolla
Ayrılık geldi başa katlanmak gerek
Seni çok çok özledim arkadaşım eşek

Çay ocağından çıktıktan sonra aşağı sokağa doğru yürüdü ve sarı saçlarıyla yapılan örgüsü dağılmış üstünde ev kıyafetleri bir çocuğa yemek yediren kadını gördü. Biraz daha yaklaştı. Elifti bu. Sonra parmağındaki yüzüğe takıldı gözü. Yılların pişmanlığı bir yığın olup üzerine yüklendi, bu hisle titrekçe verdi nefesini. Sonra ise altı yıllık süreç boyunca yaşadığı hayat aklına geldi. Peşinden koştuğu kariyer hayali, gecelerce çalışan ve başarıyla geçilen sınavlar ve bir burukluk, bir yumru bir pişmanlık altı sene boyunca içinde doğup büyüyen. Her sabah uyandığında, gece yatarken boğazdaki o rahatsız edici yumruyla peki ya şöyle olsaydı düşüncesi. Şimdi ise aynı yumru, birleşen bakışlar ve oradan kaçmak istercesine hızlıca atılan adımlar.

EZGİ KAYNAK

Köşebaşındaki Sandalye

LİSELER ARASI TÜRKİYE 2. ÖDÜLÜ

Kırık bir sandalye olmanın kötü yanları olduğu kadar iyi yanları da vardı elbet. Örneğin kimse oturmazdı üstüme, kimse dökmezdi elindeki sıcak çayları eskimiş derime. Tüm çay ocağı gürültü patırtı eşliğinde yaşar giderken ben köşeme çekilir etrafımı izlerdim. Okey oynarken birbirine bağırıp çağıran emekli amcalar, yoldan geçerken bir bardak çay içmek için gelen yabancı yüzler, sıkıntıyla gazozlarını içen çocuklar ve daha nice insanlar gelip geçerdi buradan.

Saat yediyi gösterdiğinde haberler başlar, tüm çay ocağını bir sessizlik kaplar hepsi büyük bir dikkatle duvara monte edilmiş minik televizyona bakardı. Arada ailesi tarafından cırak olarak gönderilmiş Hüseyin çayları tazelemeye gelir bir ihtiyaç olup olmadığını sorardı.

-Çayını tazelememi ister misin Fikret Amca?

-Koy oğlum koy.

-Şeker de koyayım mı?

Fikret tespihini çevirdiği elin yok dercesine kaldırır, Hüseyin oradan uzaklaşırken yanındakine eğilir yakınır:

-Bunda iş yok. Çayı şekerli içip içmediğimizi soruyor hala.

"Biz böyle miydik?" diyor yanındaki adam. Adamı çıkaramıyorum. Daha tam olarak aklaşmamış saçlarından, yüzünde net olarak belirmemiş kırışıklardan çay ocağının yeni üyesi olduğu belli. Büyük ihtimalle ya taze emekli ya da bir yılı kaldığı emekli hayatını erken tecrübe etmek isteyen biri. Hüseyin'le de pek sıkı fıkı. Yeni nesilden yakınmaya başladığına göre zamanında öğretmenlik mesleğiyle çok uğraşmış ki çektiği her şeyi ellisini geçince çay ocağı muhabbetlerinde masaya döküyordu. Bu döküntüler benim her şeyden uzakta kendi başına duran masama kadar ulaştılar. Masanın bacaklarından başlayarak her yerini onun lafları kaplarken hayret ettim bu duruma. Neden herkes gençleri suçlarken dönüp bir de kendilerine bakmıyorlardı? Nesil bu kadar kötüyse sıkıntı aileden öğretmene tüm yetişkinlerde olamaz mıydı?

Gençlerin çekştirildiği sırada içeriye mahallenin küçüklerinden Sarp'ın girmesi ve Hüseyin Amca'nın kucağına oturtulması da ne büyük tesadüftü!

Sarp ona sipariş edilen tostı beklerken yaptıklarını anlatıyor masadaki-lerde onu dinliyor gibi yapıp haberleri izlemeye devam ediyorlardı. Belki de sıkıntı buradaydı. Tarlaya ürünü ekmeden arpayı bekliyordular. Saatler akşam on biri gösterdiğinde herkes evlerine gitmiş Hüseyin masaları ve yerleri silmiş, eve gitmek için hazırlanıyordu. Bizim patron yanına gelince hırkasının takılmış fermuarıyla uğraşmayı bırakıp önü döndü. Patronumuzun şu çay ocağında en sevdiği kişi şüphesiz Hüseyin'di. Hüseyin her ne kadar "Annemler bekler Murat amca." deyip dursa da o dinlemez ailesine haber verir Hüseyin'i karşı sokaktaki bir pastane-ye götürürdü. Arada insanların şu küçük mutfak.

Gençken her pastane hakkında konuştuğumu, acıbadem kurabiyelerinin açık ara farkla diğer pastanelerden daha iyi olduğunu duymuştum. Hüseyin yemiş miydi onları? Tadı sahiden de bahsettikleri kadar güzel miydi? Ah,ah... Bir dilim olsa da sorabilsem.

Bir sandalye olmanın en kötü kısmı mis gibi tost kokan bir sabahta tost yiyememektir sanırım. Genç bir kadın öğretmen geldi bu sabah. Üstünde turuncu renk bir elbise, sapsarı saçları beline kadar uzanıyordu. Seminerlerinin başladığını ve kimya hocası olduğunu anladım konuşulanlardan. Kısa bir süre sonra bir arkadaşı daha geldi. Ondan çokça yaşlı biriydi. Daha resmi giyinmişti. "Eski alışkanlıklar." dedi kıyafetleri hakkında konuşurken. "Gitmiyorlar bir türlü." diye ekledi.

Tostlar bitti ama böyle güzel çayın yapıldığı yerden hemen gidilir mi? Çaylar içildi ikinciye, üçüncüye...

Sohbetler açıldı binbir türden. Öğrencilerden, programlardan. "Öğretmenlik de artık zevkli iş değil vallahi. Gel git aynı şey. Malum şimdiki gençlerde bir şey beceremiyor." Yeni gelen çayına üç şeker attı ve karıştırmaya başladı. "Keşke zamanında doktor,avukat olaydım." Bir yudum aldı."Bu yaşta da bu kadar şeker iyi değil vallahi."

Hanım,hanım! Sen sevmezsen bu işi, sen istemezsen çocuklar nasıl anlasın senden? diye haykırmak istedim. Ah,ah...Bir dilim olsa da haykırabilsem.

Bir gürültü patırtı almış başını gidiyor. Şehit verilmiş yüzlerce. Bilmem ne partisinin bilmem ne pozisyonunda bir adam televizyona çıkıyor. Herkes dolmuş onu izliyor. Ortada kargaşa, ondan ona laf atana, sofralarda çaydan meyve suyuna...

Köşe başında Hüseyin'in bembeyaz olmuş yüzü görünüyor.

Sabahın erken saatleri, patron çarşıya kadar gitmiş, kimse yok. Güneşin taze ışıkları içeri giriyor, Hüseyin oturmuş karşımda ağlıyor. "Kaldım bir başıma." diyor gene ağlıyor, "Kaldık bir başımıza." diyor iyice ağlıyor. Kimle kaldın Hüseyin? demek istiyorum. Kim gitti de kimle kaldın. Bir daha Hüseyin'i görmüyorum. Bir yere gitmiş diyorlar, birinin köyüne. "Zaten ondan bir şey olmazdı." diyor Fikret. Bu çağda, böyle insanların arasında birinden bir şey olmasını beklemek zordur diyorum kendi kendime. Ah,ah bir dilim olsa...

Çay ocağını kapanmasıyla iki ayağımın üzerine geliyorum. Güzelce bir esniyorum. Çıkıyorum dışarı oturuyorum sandalyenin başına. Bir kağıt, bir kalem. Yazıyorum konuşamadıkça. Şimdi yine geçtim masama. Sevgiler, saygılar ve iyi akşamlar.

EZGİ KAYNAK

Günlük

Liseler Arası Türkiye Dil ve Anlatım Özel Ödülü

-Sen hep böylesin! Umurunda bile değiliz.

-Demek umurumda değilsiniz ha? Niye tüm gün eşek gibi çalışıyorum, sizin için? Niye şu kızın gideceği okula para veriyorum? Niye senin makyaj malzeme para verebilmek için tüm gün huysuz insanlara katlanıyorum?

-Bu mu babalık, bu mu kocalık? Kaç akçeye koca oldun sen? Gel kızım otur kucağıma bir konuşalım, dedin mi? 13 senedir saçını okşadın mı sen kızımızın? Gülseren bir kahve yap da sohbet edelim var mı bir derdin, diye sordun mu bana? Sana göre tek derdim para. Ne olacak o boyaları sürmesem, hiç. Ama insan mutsuzluğuna yapıyor makyajını, ağıladığı gecelerine sürüyor renkleri. Önceki gün yediği dayağı kapatıyor ama sadece göz altları görünüyor diye çok seviyorum sanıyorsun. Aynı yatakta sırtını dönüp yatınca benim sessizce ağlamamı duymuyorsun. Varsa yoksa para değil mi ya? Asıl senin tek derdin para.

-Bir kere sen sordun mu kocam nasılsın diye? Benden beklemesi güzel, oh ne ala memleket. O çocuk gelip "babacığım" dedi mi bana? Siz beni adamdan saydınız mı?

Kapı sesi duyuldu. tartışmanın en sert yeri bile olsa susuldu. "Hoşgeldin." dedi Gülseren boğuk bir sesle. "Babaannenin hırkası mı bu." diye ekledi umursamazca. Bakışlarını kocasına çevirdi. Çoktan cebinden bir paket çıkartıp koltuğuna yayılmış ve çakmağı hazırda Gülsereni izliyordu. Yüzüne bile bakmadan "Bari cam kenarında iç şunu." dedi. "Sen yemek hazırla kıza." diye çıkıştı. Çiğdem anladı yine tatsızlık olduğunu. Avizede yeni kırıklar yoktu, ortalıkta rastgele bir yerlere fırlatılmış eşyalar, dağılmış kırlentiler ya da annesinin uzun siyah saçlarında çekilme izi yoktu. Babasının elleri biraz kızarıktı, kendini sıkarsa eğer kızarırdı elleri. Babasının bu özelliğini bildiğinden önce ellerini kontrol eder öyle yaklaşırdı. Ama şimdi annesinde bir iz olmadığından sadece tartışıklarını anladı. Sesleri duymamak mümkün değildi. Sadece kapıyı açmaması her şeye şahit olmasına yeterliydi. "O kız" denildikçe kendini yabancı gibi hissediyordu. Salonun bir köşesinde oturmuş bunları düşünürkken burnuna acı bir koku geldi. Babası duramamış, her tartışmanın arkasına yaptığı şeyi tekrarlamıştı. Ayağa kalktı, soğuk döşemelere basarak pencereye kadar yürüdü. Tam açmaya niyetlenecekken sert bir sesle irkildi:

-Camı açma üşütecek misin bizi be?

"Tamam baba." diyebildi sadece. Hala söylenen babasına mahzun bir bakış attı. Oysa bu onu daha da sinirlendirdi. Bağırmağa başladı yine. Mutfaktan önce boncuk perdenin çıkarttığı ses sonra Gülseren geldi. Çiğdeme dönüp bağırmağa başladı. Patlaması en küçük bir kıvılcıma bağlı barutla dolu bir depoydu bu ev. O kıvılcım da bir şekilde çakardı. Bir anda azarlama, bağırış, kavgaya ve hatta şiddet. Çiğdem de farkındaydı sonunda dayak yiyeceğinin. Ses etmemeye çalışırken annesi bir tokat attı. Sigara kokusundan bunalmış ve pencereyi belki bir iki dakikalığına açmak istemenin bedeli bir tokat oldu. Ağlamaya başladı. Babası da çekiştirip koridora doğru itmişti. "Git odana hadi asabımı bozma." diye çıkıştı. Her şeyin nasıl başladığını ve bittiğini anlamayan Çiğdem de kapının yanından çantasını alıp odasına kaçtı. "Yemek yemeyecek misin?" diye sordu annesi. Ne iştahı kalmıştı ne isteği. "Yemeyeceğim." dedi.

-Zıkkım ye.

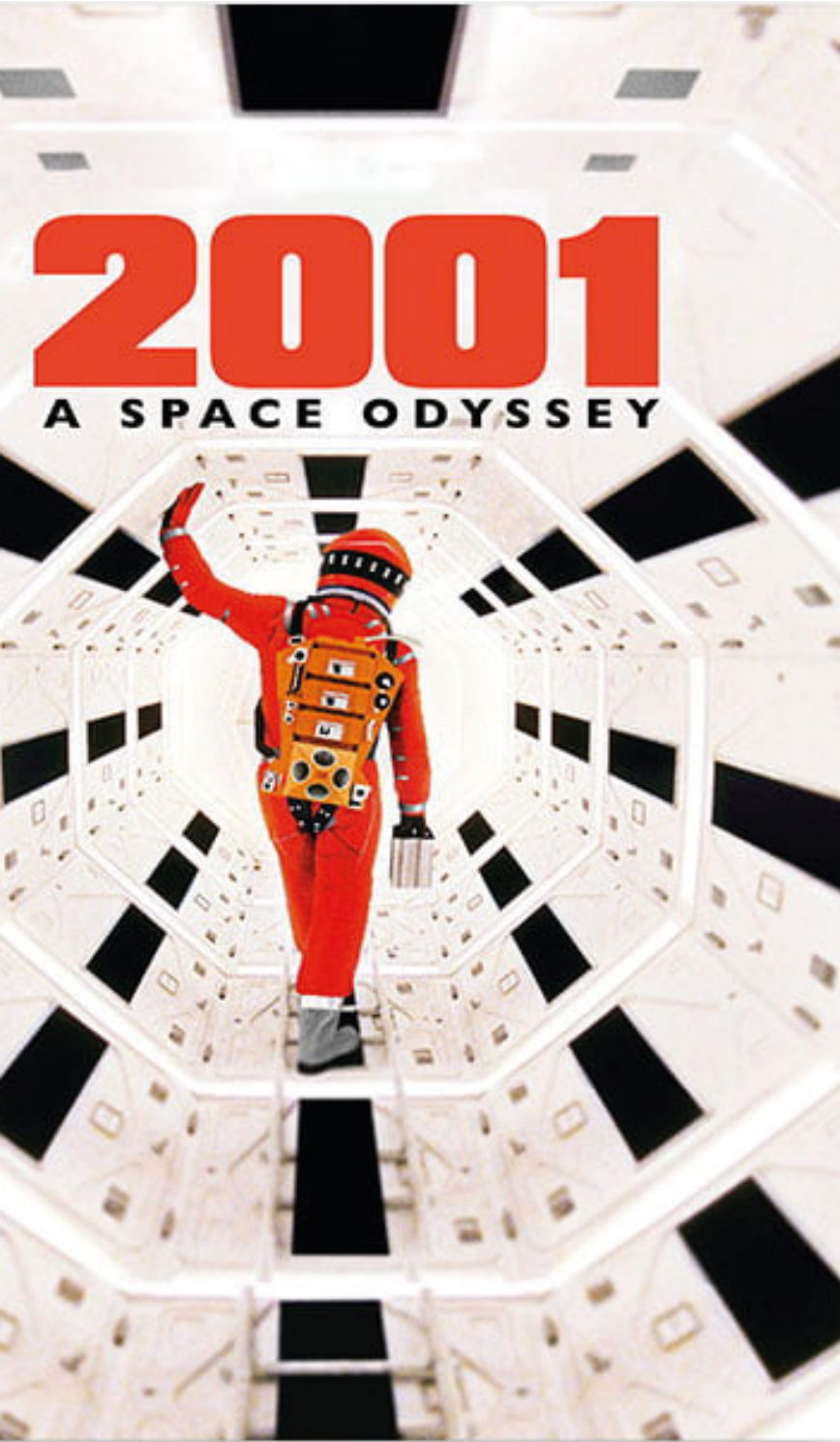
Döndü, sakince "Tamam." dedi. Yarısına kadar camlı olan kahverengi boyalı ahşap kapıyı yavaşça kapattı. Metalik boyası eskimiş ve sökülmeğe başlamış olan kapı kolunu bırakıp küçük ellerini duvara dayadı. Küçük bedenini bu şekilde taşıyamayacağını fark edince bir güçle yatağın üzerindeki giysilerini alıp kapının arkasına astı. Boyu buna bile tam yetmemesine rağmen hızlı hareketlerle asmayı başardı. Sonra yine bitkin düşüp sırtını sıvası dökülmeğe başlamış duvara dayadı. Aheste aşağı doğru kayarken bir yandan da istemsizce sıvayı söküyordu. Oturduğu yere, siyah eşofmanının baldırlarına ve babanesinin ördüğü kırmızı yeleğin üstüne sıva düştümüşü. Biraz da toz çıkmıştı etrafa. Hafifçe öksürdü. Sesi duyulsun istemedi. Ağzını açtı ve biraz hava çekti içine. Yutarmış gibi ağzında tuttu. Ağlamaya başladı. Fakat öyle sessizdi ki odasındaki sineğin çıkardığı sesi bile duyabiliyordu. Başında yine bir ağrı başladı. İnce parmakları titriyordu, bir eliyle diğerini durması için tutmaya başladı. Durmadı. Tutmaktan sıkıma geçmişti artık. O kadar çok sıkıyordu ki odasındaki sinek yok oldu, ses geçiren ve muhtemelen bir yerlerinden soğuk alan ahşap pencere de yok oldu. Annesiyle babasının "Çiğdem!" diye bağırışları da yok oldu. Kendisi de yok olmak istedi, parmaklarını bırakıp boğazına doğru çıkardı kızarmış ellerini. Sıkımağa başladı. Nefesini durdurdu, daha da sıkımağa başladı. " Böyle mi?" diye sordu kendine. Neyi sorduğunu kendi bile farkında değildi, cevabı da bilmiyordu ama içinden konuşmaya devam etti. Dışarıdan sadece deli gibi kendini boğazlayan bir kız çocuğu, içerideyse sanki yaşamın tüm cilvelerini, tadını tuzunu, deneyimlerini yaşamış; pek de haz etmemiş yetişkin bir kadın vardı. Birkaç saniye sonrasında ellerini boğazından çekti. Kendi istemedi ama bir şey, bir güç ellerini aldı ve bacaklarına sertçe bıraktı sanki. Dakikalarca daha oturdu. Zaman zaman gözünü sildi. Kırmızı örgü yeleğini çıkartıp sandalyenin üstüne koydu. Hemen yanındaki çalışma masasından güç alarak kendini kaldırdı. Kitapları, kalemleri, çantası... Tüm bu içindeki çatışmalardan habersiz sadece birkaç yıl sonra olacak sınavlar için öğreneceği bilgilerin olduğu her şey ve bu saçma sınav için ona yüklenmiş sorumluluklar da masasının üstünde Çiğdemi bekliyordu. Duyguları önemsiz, fikirleri boştu diğerlerine göre. O kitabı doğru çözdüyse tamamı her şey. Defteri doğru ve eksiksiz tuttuysan veyahut. Doğru ve eksiksizse...

Çiğdem diğer tüm kalem ve defterler içerisinde sadece mat siyah kaplı olanı alıp yatağına geçti. Kahverengi gözlerini tekrar sildi. Kumral kısa saçlarını bir tarafa attı. Çıtçı tokalardan taktı. Kızarmış parmaklarını öptü. Haksızlık etmişti onlar. İçinden özür diledi. Sonra gülümsedi. Sıkça kullanıldığı belli olan defterin ilk sayfalarını açtı. İki sene öncesine ait bir tarihle yazdığı yazıyı okudu. Altını defalarca çizdiği "Dayanamıyorum." yazısına bir çizik attı. Sonraki sayfayı çevirip bir sene önce tarihli "Dayanacağım!" yazısına çizik attı. Arada dertlerini anlattığı bir sürü sayfayı atlayıp temiz bir sayfaya geçti. Günün tarihini attı. "Dayanamamak için ilk adımımı attım ama hala aynı yerdeyim... Bir adım atmama rağmen dayanmayı seçmeyi düşünene kadar çaresizim fakat dayanmaktan daha zor bir şey istediğimi fark ettim bugün. Şimdi hangisi dayanmak oluyor bilmiyorum, Hangisi çarem ya da çaresiz miyim bilmiyorum. Kafayı taktığım dertlerim de dert mi acaba ölen insanlar varken diye düşünüyorum ama ölmeyi istemek de dert mi diye soruyorum yine kendime. İstemek mi dert yoksa istemeden ölmek mi? Bir adım atmak mı daha iyi yoksa yerinde saymak mı? Adım attığını sanmak mı acaba? Sanmak sanırsam, kızarık parmaklarımla sıkarak kızarttığım boğazım ve ağlamaktan kızarmış gözlerim. Yine de beceremedim. Sanırım çaresizim. Bir günü daha şu hayatta geçirdim. 02.12.2020" Gözlerini tava çevirdi. Defteri yastığının altına soktu. Kalemi öylesine yere bıraktı. Yatağın yanındaki peluş topu hızlıca prize attı. Iskaladı. Ayağa kalkıp ışığı kapattı. Gözlerini de kapatıp uyumaya çalıştı.

ÖMER AYDIN

FİLM ELEŞTİRİLERİ

2001: A SPACE ODYSSEY

NİLSU SOFUOĞLU

Space Odyssey, Türkçesiyle “Uzay Destanı” 1968 yılında usta yönetmen Stanley Kubrick tarafından yönetilmiş, senaryosu Arthur C. Clarke ve Stanley Kubrick’e ait olan bir bilim kurgu filmi. Film, daha Amerika’nın uzay çalışmalarına yeni başladığı yıllarda çekildiğinden dolayı da çağının ötesinde ve çok başarılı bir film olarak değerlendirilebilir. Filmin başında çoğu insan için fazla uzun ve sıkıcı olan yaklaşık beş dakikalık bir siyah ekran ile karşılaşırız, aslında burada Kubrick big bang öncesi bir hiçliği çok başarılı bir şekilde göstermiştir. Daha sonra dört bölümden oluşan filmin ilk bölümü olan “İnsanlığın Doğuşu” ile olaylara başlıyoruz. Bu bölümde maymun-insanların yaşam alanında bir monolit görüyoruz, aynı monoliti filmin sonunda da görüyoruz, bu monolite dokunan ilk maymun kemiği bir alet olarak kullanmaya başlıyor. Kubrick bu monolit taşıyla aslında “beynin evrimi”ni sembolize etmiş. Bu monolit metaforuna birçok filmde atıf yapılmıştır, Cem Yılmaz’ın A.R.O.G filmindeki maymunların yanına düşen monolitin nereden geldiğini artık biliyorsunuz.

İkinci bölüm “Aydaki Monolit” bu bölüm filmin bir yapıt olduğuna kanıt niteliğindedir bence, çünkü Kubrick daha henüz Ay’a bile ayak basılmadan bize galaksiyi, uzay araçlarını ve daha o zamanlar olmayan teknolojik aletleri gösteriyor. Bu bölüm aslında Rusya ve Amerika’nın uzay üstünlüğü çalışmalarına ithafen yazılmış. Aydaki monoliti bulan Amerikalılar bu monoliti bütün dünyadan gizli bir şekilde incelemeye alıyor. Daha sonra bu taşla fotoğraf çekilmeye kalkan ekibin kulaklarını sağır eden bir sinyal yayılıyor. Bu da Kubrick’in güç-iktidar durumuna yaptığı güzel bir eleştiridir.

Üçüncü bölümde filmin tek kötü kahramanı ile tanışıyoruz “Hall 9000” bir yapay zeka. Uzay gemisindeki her şeyden bu cihaz sorumlu çünkü cihaz, insanların aksine hiç hata yapmamasıyla biliniyor. Daha sonra yaptığı küçük bir hatada iki astronotun Hall’ı etkisizleştirmeye çalışma planını ilginç bir şekilde öğreniyor ve astronotlardan birinin uzay aracını etkisizleştirerek onu ölüme terk ediyor. Daha o yıllarda insan ve yapay zekanın savaşını ele almasını şaşkınlıkla izledim açıkçası.

Dördüncü ve son bölüm “Jupiter ve Sonsuzluğun Ötesi”. Bu bölümde sonsuzluğa doğru bir yolculuğa çıkıyoruz, daha sonra da yine çeşitli metaforlarla insanın ölüm evresi gösteriliyor.

Uzay, yapay zeka ile ilgilenenlere özellikle tavsiye ediyorum. Filmin akışı yavaş olsa da filmi tamamen anladığınızda keyif alacağınıza inanıyorum. İyi seyirler!

A THOUSAND WORDS (KELİ-MELER YETMEZ)

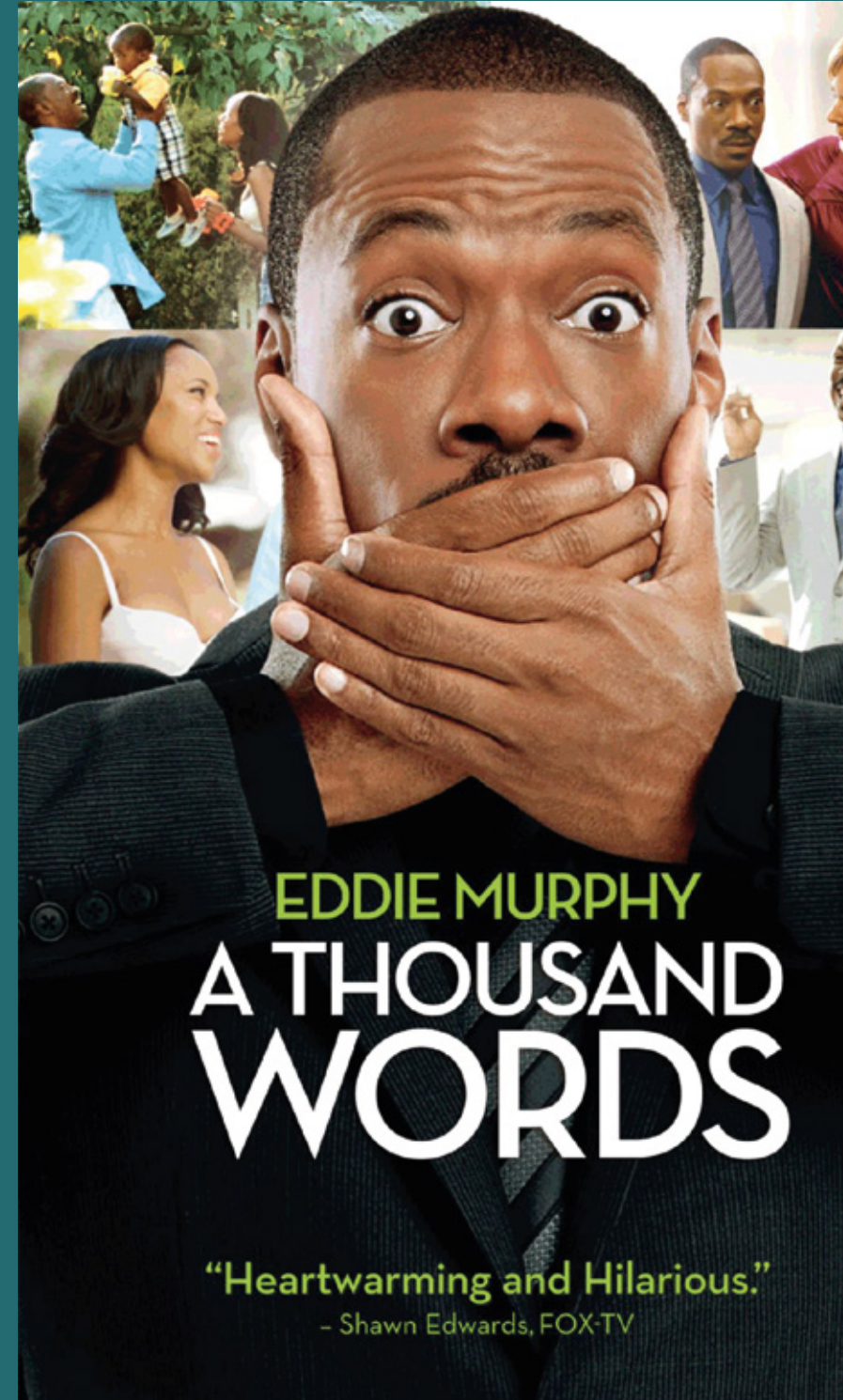
Birçok alanda ödüle layık görülen Eddie Murphy’nin başrolünde olduğu ayrıca yönetmenin Brian Robbins olduğu “A Thousand Words” komedi-drama türünde bir film. Bu film 2008’de çekilmiş ancak bazı sorunlardan dolayı 2012 yılına kadar yayınlanamamış. Dürüst olmak gerekirse, film o kadar da kötü değil, olay örgüsünde basit ama etkili güzel bir akışı var.

Jack (Murphy), anlaşmalarını yapmak için gerçeği genişleten, hızlı konuşan, becerikli bir okuma yazma ajanıdır. Jack aynı zamanda gamsız, bencil, düşüncesiz bir insandır. Her zamanki konuşmasını bir Hintli Guru üzerinde denediğinde ise lanetlenince enteresan olaylar gerçekleşir. Lanet, bahçesinde aniden görünen bir Bodhi ağacıdır. Jack’in söylediği her kelime-den sonra ağaçtan bir yaprak düşer, yapraklar düştükçe ağaç ölmeye başlar, Jack de... Jack, durumunu anladığında, ağaçta yalnızca 1000 yaprak kaldığı için artık konuşmamaya çalışmalıdır.

Bence Eddie Murphy, en iyi varlığı gürültülü ağız olduğu için burada harcanmıştır, onusuz oldukça sıkıcıdır. Konu tatlı ama yine inanılmaz derecede öngörülebilir ve sonunda çok çok duygusal bir hal alıyor. Sonunda bu bencil, gamsız, düşüncesiz adamın yerini etrafındakilere değer veren, mutlu, yardımsever bir baba alıyor. Ayrıca bazı detaylar filmde kaçmamızı engelliyor. Jack’in enerjik telefon müziği çaldığı zaman hemen bir keyfimiz yerine geliyor. Komedi türü olduğunu hatırlatıyor film bize. Filmin konusu basit gibi görünse de affetmenin ne kadar güzel bir şey olduğunu 7’den 70’e hepimiz bu film sayesinde fark edebildiğini düşünüyorum. Ayrıca filmdeki şu 2 cümle çok anlamlı ve hoş geldi:

“3 şey uzun süre saklanamaz: Ay, Güneş, gerçek.”
“Sözlerimiz evrende derin bir etki yaratır.”

BAHAR KAYACI

EDDIE MURPHY
A THOUSAND
WORDS

“Heartwarming and Hilarious.”
- Shawn Edwards, FOX-TV

FİLM ELEŞTİRİLERİ

CIRCLE

Circle; ölümle baş başa kalınca insanların hayatta kalmak için neler yapabileceği ve toplumun insanların değerini ve önemini yargılamasını temel alan bir korku/gerilim filmidir. Toplumun iyi ve kötü insan algısına, hayattaki yerimize, lider ve takipçi dinamiklerine ve büyük gruplarda ortaya çıkan birden fazla lider sıkıntısına değinilmiştir.

Olay örgüsüne bakacak olursak 50 kişi karanlık bir odada iç içe iki çember oluşturacak şekilde dikiliyorlardır. Odanın ışıkları açılır, insanlar bilinçlerini kazanırlar, etrafa bakarlar fakat buraya nasıl geldikleri konusunda bir fikirleri yoktur. Dikildikleri daireden dışarı çıkmaya çalıştıklarında anında ölürlər. Daha tam olarak nerede olduklarını ve neden burada olduklarını kavrayamadan çemberlerin ortasından bir mekanizma yükselir. Bir süre sonra bu mekanizmadan bir elektrik çıkar ve insanlardan rastgele birini öldürür. Herkes korkmuştur ve ne olduğunu anlayamıyordur. Bu, bir süre devam eder ve insanlar ellerini sağa veya sola yatırarak yerdeki üçgenlerle öldürmeyi seçtikleri kişiye oy verdiklerini anlarlar.

Kimseyi öldürmeden bu işten çıkmak için bir yol arasalar da, denedikleri taktiklerden hiçbiri işe yaramaz. Bunun üzerine insanları yaşları, bilgi seviyeleri, ilk izlenimleri, ailesel varlıkları, ırkları, dinleri ve bunlar gibi pek çok özellikleri yönünden yargılayarak kimlerin yaşamayı daha çok hak ettiğine karar verirler ve kendilerince “kötü, değersiz” kişileri elerler.

En sonunda tüm film boyunca iyi ve mantıklı biri gibi davranan Eric geriye kalanları kandırır ve yaşayan son kişi olarak kalır. Grubun “kazanani” olarak dışarı çıktığında diğer gruplardan sağ kalan kişilerle karşılaşır. Bu 50 kişilik grupların uzaylılar tarafından oluşturulduğu ve onların odaları izlediklerini öğreniriz. Tam olarak amaçları neydi bilinmiyor, belki nüfusu azaltmak belki de bir çeşit sosyal deney yapmak. Sağ kalan kişilere baktığımızda aralarında hamile kadınlar ve çocuklar da olmak üzere çeşitli insanlar görürüz ve film sonlanır.

Filmin sonunda hayatta kalan insanların çeşitli tipler olması toplum içindeki entrikacı, ahlaklı ve adil insanların dengesini gösterir. Bazı gruplarda Eric gibiler insanları kandırıp hayatta kalmışken kimi gruplar inançlarına bağlı kalarak çocuklar veya hamileler için kendilerini feda etmişlerdir. Toplumun değer yargısını aynı zamanda grup, birbirini öldürmek için oy verdiğinde de çok net görebiliyoruz.

CIRCLE

Film boyunca arka plandaki gerilim hiçbir zaman gitmiyor, bazı sahneler izlerken gergince nefesimizi tutturuyor. Olaylar basit görünse de filmin derin bir anlamı var ve bunu izleyici sıkmadan anlatabilmek büyük bir başarı.

Karakterlere baktığımızda, bazı kişiler tip olsa da tamamen siyah-beyaz göremediğimiz karakterlerin de bulunması birbirini dengeliyor. Ancak bazı karakterlerin klişe sözlerinden ve ufak oyunculuk hatalarından aslında niyetlerinin iyi olmadığını seyirci net görebilse de odadakiler kolayca bu kişilere kanıyor, bu da inandırıcılık faktörünü azaltıyor. Aktör kadrosuna baktığımızda çok ünlü ve bilindik oyuncular seçmediklerini görüyoruz, bu açıdan gerçekten çok iyi düşünülmüşler. Çünkü tanıdığımız ve sevdiğimiz insanları görünce istemsizce karakterlerine karşı bir sempati besliyoruz ve bu filmde karakterlere başta ön yargısız yaklaşmak filmi daha iyi kavramamıza yardımcı oluyor.

Görsel efektler ve grafikler açısından yaklaştığımızda biraz hayal kırıklığına uğratiyor maalesef bu film. 2015 yılında çıkmış bir filmde çok daha iyi teknoloji ve görüntü kalitesi bekleniyor. Özellikle Eric dışarı çıktığında gördüğümüz ortam hiç gerçekçi değil. Uzaylılar insanların kontrolünü ele geçirmiş olabilir. Bu, her bilim kurgu filminde gördüğümüz banal “modern” mimariyi görmek zorunda kalmamızı gerektirmez. Filmin geriye kalanına konan düşünce sonuna kesinlikle konmamış.

Genel olarak baktığımızda Circle, sonu başta biraz kafa karıştırıcı olsa ve bazı görsel sıkıntılar yaşasa da başarılı bir film. Konusu kesinlikle derin bir konu fakat izlerken hiç sıkırmıyor, baymıyor aksine meraklı ve gergin bir bekleyiş içine sokuyor. Bu tür korku/gerilim filmlerini sevenlere kesinlikle tavsiye ederim.

ALARA ER

FİLM ELEŞTİRİLERİ

ÇANAKKALE: YOLUN SONU

Çanakkale cephesinde yaşananları farklı bir bakış açısıyla ele alan film, özetle Muhsin Onbaşı'nın kendini vatanı ve yetim yeğeni uğruna feda etmesi üzerine kurulu. Kurgusunun başarılı olduğunu düşünüyorum. Başkahraman Muhsin Onbaşı (Gürkan Uygun) rolünü başarılı bir şekilde oynarken Hasan'ın (Umut Kurt) duygusal sahnelerde yapmacıklığını gizleyemediğini düşünüyorum. Bunlar dışında kurguda,

- Muhsin Onbaşı'nın İngiliz keskin nişancı tarafından omzundan vurulmasına rağmen keskin nişancının gözcüsünü tam kalbinden vurması

- Hemşirelerin savaş alanında onlarca ameliyata girmelerine rağmen elbiselerinde ve yüzlerinde herhangi bir kir/lekenin olmaması

- Müslüman Türk askerlerinin mezarlarını işaretlemek için haç şeklinde tahtaların kullanılması

- Film sonunda, Muhsin Onbaşı'nın kolunu asla eskisi gibi kullanamayacağı belirtilmesine rağmen, silahını oldukça ustaca bir şekilde kullanması

- Muhsin Onbaşı'nın yaklaşık 20 metre uzaklığına düşen bir bombaya karşı Behice'ye siper alıp Behice'nin Muhsin Onbaşı'ya hayatını kurtardığını(!) iddia etmesi

- Hasan'ın oldukça açık bir alanda ve tek başına olmasına rağmen top atışıyla vurulması (pire için yorgan yakılması)

gibi eksiklerin olduğunu düşünmekteyim. Filmin sonunda ise Muhsin Onbaşı İngiliz cephaneliğini havaya uçurarak bize harika bir son göstermiş oldu.

MEHMET ARDA KUTLU

YILDIZLARARASI (INTERSTELLAR)

Yıldızlararası, asıl adıyla “Interstellar” yönetmenlik ve yapımcılığını şanlı Christopher Nolan'ın üstlendiği bir bilim kurgu filmidir. İnsanlığın hayatta kalmak için mücadele ettiği distopik bir gelecekte geçen film, insanlık için yeni bir yuva arayışı içinde Satürn yakınlarındaki delikten geçen bir grup astronotu konu alıyor. Efektleri olsun, kostümleri olsun, yönetmenliği olsun her yönden inanılmaz başarılı; başrollerini de bir o kadar başarılı, Oscar ödülüne sahip olan Matthew McConaughey ve Anne Hathaway'in üstlendiği herkesin mutlaka izlemesi gereken Oscar ödüllü bir film. Filmde bilim kurgu, astronomi, duygusallık ve maceranın birlikte en uygun olabilecek şekilde harmanlanmış, senaryosu düzenli ve akıcıdır. Filmin 3 saate yakın bir süresi olmasına rağmen sıkılmadan izleyebildim ki bence bu özellik, sürükleyicilik, bir filmin karşılaması gereken en önemli unsurlardan biridir. Benim şahsen izlemekten en zevk aldığım iki tür bilim kurgu ve dramdır. Bu iki türün uygun bir şekilde birleştirilmesi fazla miktarda zaman ve emek ister ve tabii ki kolay değildir. Bu filmi izlerken de harcanan emek ve zamanın çokluğunu rahatça anlayabiliyorsunuz. Filmin vermek istediği mesaj, hayata karşı bakış açınızı şekillendirebilecek kadar güçlü bir anlam içermektedir. Kuşkusuz 2010'ların en iyi filmlerinden biri diyebileceğim bu filmi şiddetle izlemenizi, izlettirmenizi tavsiye ederim.

ASLI ERDOĞAN

FİLM ELEŞTİRİLERİ

JOHN WICK 1

John Wick emekliye ayrılmış bir tetikçidir. Emekliğini güzel geçirmek isteyen John karısını yakalandığı hastalıktan dolayı kaybeder. John hayatının sonunu yalnız geçirmek isterken karısından kalan son değerli şey olan yavru köpekle acısını dindirmeyi başarmıştır. Fakat evine hırsızlık için dalan hırsızlar eşiyile vakit geçirdiği arabayı çalıp köpeğini gözü önünde öldürmüştür. John'a bunu yapan kişi John'un önceden iş yaptığı Rus mafya adamının oğludur. John Wick'in artık kaybedecek şeyi kalmamıştır ve bunları yapanlardan intikam almak için mesleğine geri döner. Mesleğine geri dönmesi zaten bunu ona yapan adam için ölüm fermanının imzalandığını gösteriyor. Daha fazla spoiler vermeden fikrimi paylaşayım. Otel sahneleri hoşuma gitti. Kapıda duran zenci adamın sakın konuşması, otelin kurallara sadık kalması ve düşman olduğun kişiyle bile otelin içinde adam öldürmek yasak olduğu için dostça oturup sohbet edebiliyorsun. Filmi beğenenin 2. ve 3. Filmi de izlemesini öneririm. Bence 2 ve 3. filmde aksiyon sahneleri daha güzel.

ARDA YAĞIZ KANAT

KÜÇÜK PRENS

Küçük Prens kitabının bende ayrı bir yeri var. Birçok kez okumuşumdur. Ne zaman kendimi mutsuz hissetsem rastgele bir sayfasını açar okurum ve o sayfada mutlaka kendimi iyi hissetmemi sebep olacak bir şeyler vardır. Sadece kitabın içeriğini değil, yazarı Antoine De Saint-Exupery'nin hayatını, kitabın yazılış sürecini ve ondan sonra yaşanan şeyleri de seviyorum. Her şey kendinizi daha iyi hissetmenizi sağlayacak kadar anlamlı.

Her ne kadar filmi çıkan kitapların filmlerini çok sevmesem de Küçük Prens'in filmini de çok seviyorum. Filmde anlatılan olay kitaptakinden farklı. Bu kötü olduğu anlamına tabii ki gelmiyor, aksine olaylar farklı anlatıldığı ama ana fikrin aynı kaldığı ve aynı duyguları taşıdığı için film ayrı bir güzelliğe sahip.

Çoğu kişi Küçük Prens kitabının çocuk kitabı olduğunu düşünüyor ama sanılanın aksine kitap, çocuk kitabı olarak yazılmadı. Herkese önce kitabını sonra da filmini izlemesini tavsiye ediyorum.

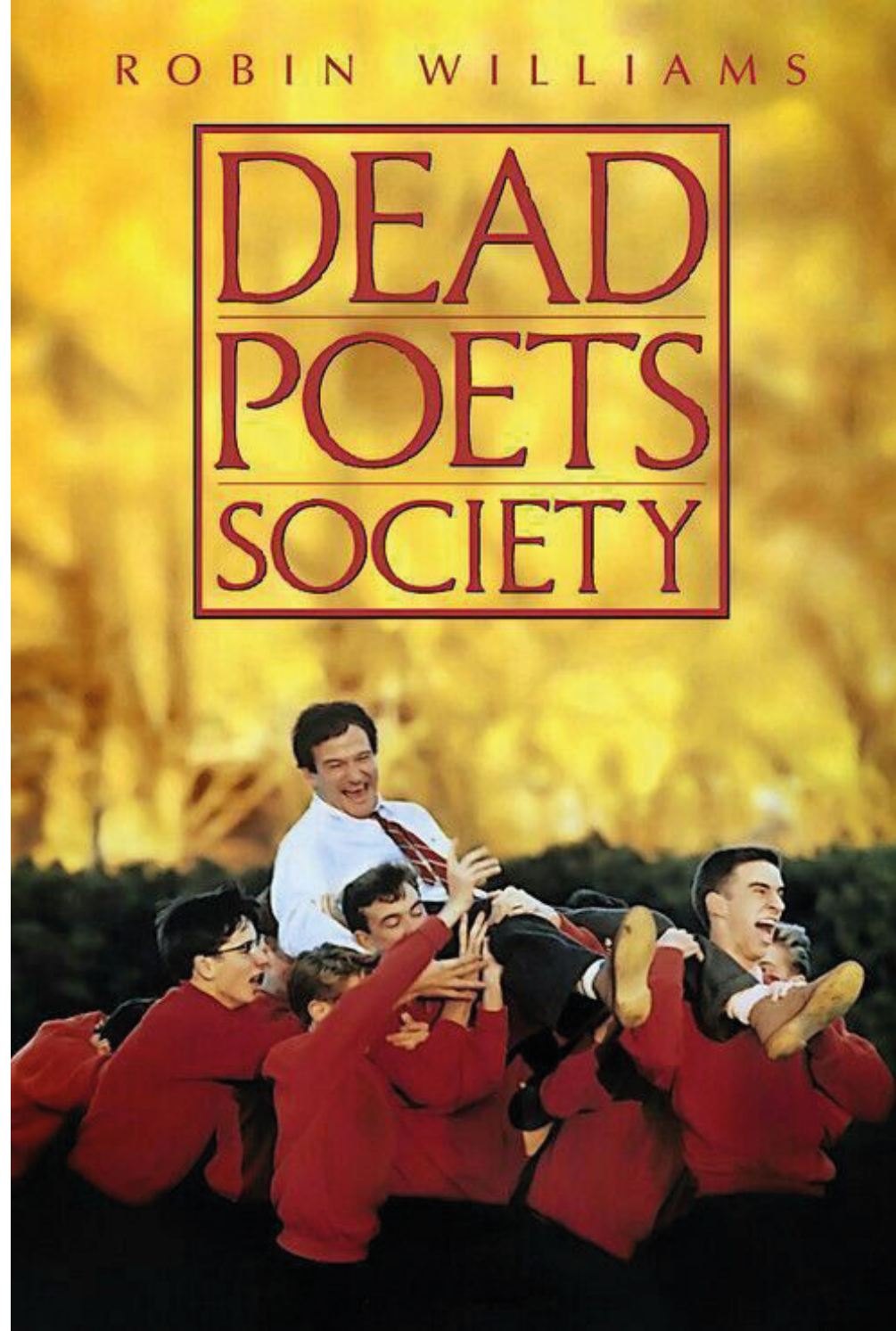
EYLÜL KAPAN

ÖLÜ OZANLAR DERNEĞİ (DEAD POETS SOCIETY)

Ölü Ozanlar Derneği... İzlerken en etkilendiğim, hayatıma gerçek anlamda yeni düşünce yeni bir fikir yapısı kazandıran bir başyapıt. Oyuncu performansları bir yana, konusu ve o konuyu anlatırken kullandığı üsluptaki benzetmeleri ve önerme denilen ana fikri muazzam bir biçimde izleyiciye aktarabilmiş ve hayatımızda en az bir kere izlenmesi gereken filmler arasında yerini almıştır. Hakikaten devrimci ve farklı bir bakış açısına sahip bir film. Bu nedenle de En İyi Özgün Senaryo Akademi Ödülü ile ödüllendirilmesine şaşkırmamak gerek!

Konusuna değinecek olursak; 1950'lerin ortasında ciddi, katı, muhafazakar kuralların ve geri kafalılığın iktidarda olduğu Welton Akademisi'ne yeni gelen bir öğretmen ile başlar bu serüven. Welton Akademisi'nde gelenek adı altında uygulanan bu ders baskısı, disiplin ve sert kuralların arasında sıkışıp kalmış öğrenciler; hayatlarına yeni dahil olan bu edebiyat öğretmeniyle yaşamlarında belki hayal bile edemeyeceği bir sevdaya kapılırlar: Şiir ve edebiyat sevdası. John Keating, edebiyat öğretmeni, kitaplara bağlı kalmayıp kendi tarzıyla öğrencileri işlemek ister. Sınıfa girdiği daha ilk günden öğrencilerde bir şaşkınlık uyanır. Bu muhafazakar ve "kitap" dışına çıkamayan yatılı okulda bir öğretmen ilk dersinden kitabın bir saçmalıktan ibaret olduğunu ve okudukları sayfayı yırtmasını söyler. Öğrencilere özgür düşünceyi, kendi iradeleri ile hareket etmelerini ve en önemlisi toplumun dayattığı kalıpların dışına çıkmayı öğretmek ister. Bu amaçla bir derste masanın üstüne çıkarak "Bu masaya neden çıktım bir fikriniz var mı? Bu masaya çıktım çünkü dünya buradan bakınca çok ama çok farklı bir yer. Bir şeyi bildiğinizi sandığınız zaman sadece başka bir açıdan bakın. Sadece yazarın ne düşündüğüne bakmayın; kendi düşüncenizi geliştirin, kendi sesinizi bulmaya çalışın. Kalıplarınızı yıkın!" der. Ki bu benim filmdeki en sevdiğim repliktir. Daha sonra, Bay Keating'in bu sözlerin üzerine bir grup öğrenci "Ölü Ozanlar Derneği" adı altında toplantılar düzenler. Burada kendi fikirlerini, edebiyat dünyasını eleştirirler. Artık kendilerine özgür düşünebilecekleri bir dünya yaratmışlardır. İlerleyen zamanlarda bu toplantılar ve Bay Keating'in aştığı fikirler Welton camiasını rahatsız etmeye başlar ve John Keating'e uyarılar gelir. Kendi çizgisini bozmayan Keating'in yanında artık öğrencileri daha doğrusu "mürettebatı" vardır.

Olaylar ardı ardına gelişirken Ölü Ozanlar Derneği'nin tiyatro sevdalısı Neil'in ona baskı uygulayan ve tiyatrocı olmasını istemeyen, fikirlerine ve yaşamına karışan ailesi yüzünden intihar etmesi bu topluluğu artık hür iradeli, kendi çizgilerini belirleyen bir grup haline getirecektir. John Keating'e yapılan baskılar, Welton Akademisi ile ilişkisinin kesilmesiyle son bulur. Fakat biliyordur ki; ardında bıraktığı bu öğrenci topluluğu baskılar karşısında asla boyun eğmeyen, kendi fikirleri ile yaşamlarına yön verecektir. Ölü Ozanlar Derneği, daima dünyaya başka bir açıdan bakan, kendi hür iradeleri ile onlara bu düşünce yapısını aşıl原因an o öğretmene -kaptana- hayatları boyunca minnettar olan bir topluluk haline gelecektir...

Oyunculuklar ve kurgu da tabii ki de muhteşem ötesi bir yapıya sahip. Kişisel olarak kitaptan uyarlanan filmlere açıkçası biraz ön yargı ile yaklaşıyorum, o kitaptaki birçok detayın atlandığı ve iyi bir şekilde aktarılamadığını düşündüğüm için belki de. Fakat bu film çok farklı. İlk başladığı sıralarda bile o baskıcı, muhafazakar ve geri kafalı zihniyetin izlerini hissedebiliyorsunuz. Öğrencilerin yaşadığı o disiplin ve katı kuralların altında, aile isteğiyle yerleştirildikleri bir okulda okumak zorunda bırakılan gençlerin çaresizliğini... Edebiyat öğretmenlerinin öğrencilerinin hayatında nasıl bir değişikliğe yol açtığını ve nasıl bir değişim içerisine girdiklerini kendileri fark etmese bile siz fark edebiliyorsunuz. Oyunculuklar ise üst düzey denebilecek kadar iyi bir seviyeydi. Robin Williams'ın (John Keating) öğrencilerde gördüğü o ışığın gözlerinde hissedilmesi ve sanki kendi öğretmenimizmiş gibi hissetmemiz bile ne kadar iyi bir oyunculuk performansıdır. Ethan Hawke, Robert Sean Leonard gibi isimlerin de başrolde yer aldığı bu yapımda, oyunculuk üzerine aslında çok fazla bir şey söylenmesine gerek olduğunu düşünüyorum. Kısacası, bu filmde oyunculuklar ve kurgunun uyarlanışı hakkında beğenmediğim ve zevkime uymayan tek bir şey yoktu diyebilirim.

Sonuç olarak düzenlemek gerekirse, Ölü Ozanlar Derneği içeriğinde ve üslubunda aslında hayata dair büyük fikir ve bakış açıları içeriyor. "Carpe Diem (Anı yaşa!)" dahil olmak üzere; muhafazakarlığın iktidarda olduğu bir dünyada yaşamamanın, tek yönlü bakış açılarına karşı birçok farklı bakış açılarından bakmayı ve hür irademiz ile yaşamımıza yön vermemiz gibi fikir topluluklarını öne çıkarmayı başarmış bir yapım Ölü Ozanlar Derneği. Benim açımdan oyunculuklarıyla, kurgunun işleyişiyle, üslubu ile ve tabii ki fikirleriyle şimdiye dek çekilmiş en iyi dram filmlerinden biri olmuştur. Söylenilecek çok söz var ama ben bu şaheserden bir alıntı ile bitirmek istiyorum.

"Vakit varken tomurcukları topla. Zaman hala uçup gidiyor ve bugün gülümseyen bu çiçek, yarın ölüyor olabilir..."

FİLM ELEŞTİRİLERİ

TÜRK İŞİ DONDURMA

SUDE KARADAYI

Konusunu gerçek bir hikayeden alan Türk İşi Dondurma filminin çekimleri Kemerburgaz'da gerçekleşti. Oyuncu kadrosunda hem yabancı hem de yerli oyuncularını barındıran 2019 yapımı film, Çanakkale Savaşı zamanında Avustralya'da yaşayan iki Türk'ün üklekeri için verdiği büyük bir mücadeleyi anlatıyor. Bu iki arkadaştan biri geçimini devecilik ile sağlarken bir diğeri ise dondurma satarak sağlıyor.

1915 yılında memleketlerinde savaş çıktığını öğrenen ikili, Çanakkale'ye cepheye gitmeye karar veriyor fakat Deveci Ali'nin eşi Gülsüm, çocuğu ve kendisi adına bu durumdan çok rahatsızlık ve endişe duyuyor. Dondurmacı Mehmet ise sevdiği dilsiz ve işitme engelli Maria'yı bırakmanın üzüntüsüne kapılırken, bir yandan ise Çanakkale Savaşı için elinden geleni yapmaya hazırdır. Onlar her ne kadar gitmek için ellerinden geleni yapsalar da yetkililer onların adadan çıkmalarına izin vermez. Bu sırada İngilizlerce Avustralya'da Türkler aleyhine propaganda yapılmaya ve asker devşirmek için broşür dağıtılmaya başlanır. Bunu öğrenen iki Türk, ülkelerinde veremedikleri mücadeleyi Avustralya'da vermeye karar verir.

Yaptıkları plan doğrultusunda Deveci Ali, Dondurmacı Mehmet, Maria ve Gülsüm başka bir eve giderler. Deveci Ali ve Dondurmacı Mehmet'in evde olmadığı bir anda herkes düşmanlar tarafından öldürülür. Döndüklerinde gördüklerine inanamayan iki arkadaş, göz yaşları içinde sevdikleri herkesi gömerler ve içlerinde daha da artmış olan vatan sevgisi ile Çanakkale'ye gönderilen bir treni tünelin içinde durdurmayı başarırlar. Trenin içindekiler, Deveci Ali ve Dondurmacı Mehmet ile mücadeleye girerler. Herkes onların yüzlerce Türk askerinden oluşan bir ordu olduğunu düşünürken, bu kahraman ikili onları yaptıkları plan ve düzenekler ile durdurmayı başarır. Bu çok önemli başarının sonunda ikisi de hayatlarını kaybeder. Mehmet ve Ali gibi daha pek çok kahraman isim, Çanakkale Savaşı'nda belki de birçok mevziinin kurtarılmasına etki ederek bu imkansız savaşın kazanılmasına katkıda bulundular.

THE IMITATION GAME (ENIGMA)

The Imitation Game (Enigma) filmi, Alan Turing adında bir matematikçinin 2. Dünya Savaşı sırasında Nazilerin kullandığı Enigma kodunu çözme uğraşlarını anlatıyor. Hükümet tarafından oluşturulan ve en iyi matematikçilerle birlikte bir gruba dahil olan Alan Turing, diğerlerinden daha farklı düşündüğü için grupta anlaşmazlıklar ortaya çıkıyor. Ama birlik olup bu şifreyi çözmeleri asıl amaçtır. Bu film, izleyiciye olayı o da yaşamış hissi veriyor. Sanki olay geçmişte değil de şimdi yaşanmış gibi. Olay çoğu yönleriyle filme aktarılmış ve seyircilere güzel sunulmuş. Dil herkesin anlayacağı bir şekilde kullanılmaya özen gösterilmiş. Sadece bir sahnesinde filmin akışına ayak uyduramadım çünkü art arda ve hızlı bir biçimde olaylar sıralanmış fakat genel olarak filminden etkilendim. Bence önerilmesi ve izlenmesi gereken filmlerden bir tanesi. Oyuncular o dönemde yaşamış, o dönemin zihniyetini, sosyal hayatını çok iyi kavramış kişilerden oluşuyor. Bu yüzden konuyu çok iyi yansıtmışlar. İnsanlara farklı görüş tarzları ekleme veya farklı kültür anlayışlarını göstermek açısından uygun bir film.

DURU BİLGİLİ

FİLM ELEŞTİRİLERİ

TITANİK

Titanik filmi birçoğumuzun aklına o meşhur söz ile kazınmıştır; “Bu gemiyi Tanrı bile batırmaz!”. Oysaki gemi filme konu yolculuğunda bir buz kütesine çarparak, onlarca yolcusuyla birlikte yok olmuştur. Titanik gemisini yapanlar o kadar kibirlidirlere ve geminin batmayacağına o kadar inanmışlardır ki gemideki yolcuları tahliye etmeye yetecek sayı ve kalitede filika bile eklememişlerdir gemiye. İnsanlığın kibrini ve bu kibrin sonuçlarını gözler önüne seren bu başyapıtın içeriği bununla da sınırlı değil üstelik.

Teknik başarısı, efsane kadrosu ve çok daha fazlasıyla o gün Titanik’te yaşananlara muhteşem bir ışık tutan bu film, Titanik’le birlikte okyanusta yok olan başkarakterlerimizin aşk hikâyesini, sınıf farklılıklarını ve karakterlerimizin iç dünyalarına yaptığı yolculukları da ekranlara taşımasıyla ün kazanmıştır.

Bilgi sahibi olmayanlar için belirtelim ki Titanik faciası ve filmde yaşananlar gerçek hayat hikâyelerinden esinlenilerek sinemaya aktarılmıştır.

Jack ile Rose karakterlerinin şans eseri Titanik’te tanışıp aşık olması sonucu meydana gelmiş bir film. Rose zengin bir ailenin kıızıken Jack ise sıradan bir insandı. Birbirlerinin farklılıklarına aşık oldular. Ancak sonradan bu geminin batmaya başlaması nedeniyle birbirlerini tanıyamadan birbirlerini kurtarmaya başladılar. Gemiden battığı sırada beraber atladılar. Eğer Jack gerçekten tahta üzerine tırmanmıştı, kısmen ya da tamamen soğuk suya batık olurdu. Yani hem tehlikeli hem de riskliydi - eğer batmazsa, o zaman suda olurlar ve hipotermi olurlar. Bu yüzden Jack , Rose’un sudan uzak durması ve salda güvende kalması için kendini feda etmeye karar verdi ve Jack öldü

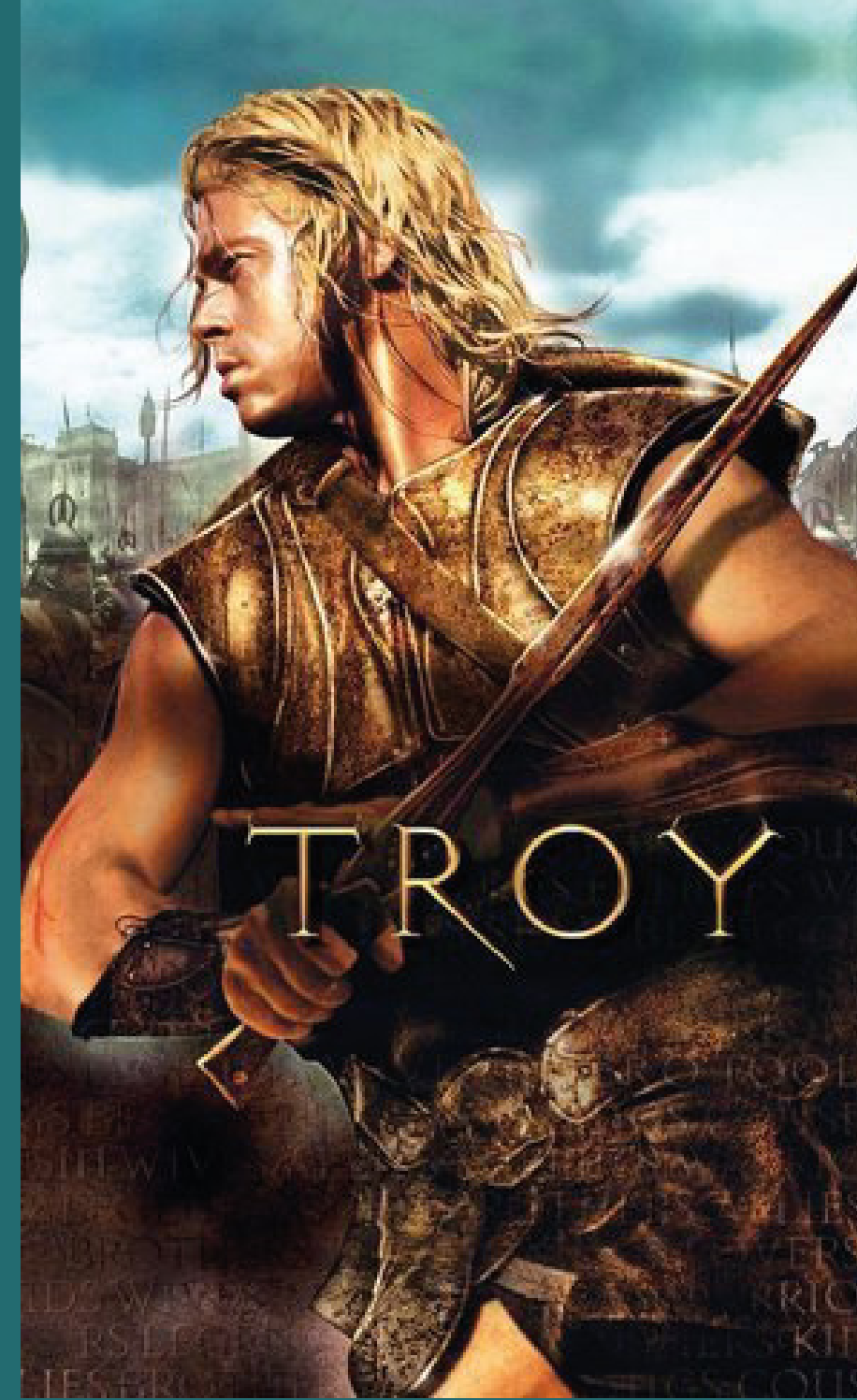
Bkz: Jack ile Rose o tahtaya sığardı Rose bence çok bencil.

TRUVA

Truva mitolojik olaylardan da yararlanarak Truva Savaşı’nı anlatan bir filmidir. Tarihsel açıdan bazı olağanüstü olaylar ve tarihsel olarak uyuşmayan detaylar olsa da yine de güzel işlenmiş bir filmidir. Örneğin savaş sonunda Agamemnon (Yunan Kralı) Truva şehrinde ölmektedir. Tarihte ise Miken’e (Agamemnon’un Sarayı) döndükten sonra suikaste uğramaktadır veya Menelaous’un (Agamemnonun kardeşi, Sparta Kralı, Paris tarafından kaçırılan Helen’in kocası) filmde ölmesi yine tarihsel açıdan uyuşmamaktadır ancak bu bir film, elbette hatalar olabilir. Kurgu ve seneryo açısından fazla diyebileceğimiz bir şey yok çünkü tarihe dayanıyor ve pek çok şey belirli. Oyunculuk açısından mükemmel bir kast ekibi var. Şöyle ki Brad Pitt’i Aşil olarak gördükten sonra nerede bir Aşil figürü görsem aklıma direkt Brad Pitt’in Aşil’i gelir. Ayrıca filmin hoşuma giden bir başka özelliği ise kıyafetlerin Türkiye’den alınmış olması. Bunların dışında Yunan Mitolojisine ilgisi olanların mutlaka izlemesi gereken bir film ve ayrıca Agamemnon Truva’yı fethetmeye çalışırken kaba kuvvet ile Boğaz’dan geçememişti, tıpkı 18 Mart da Agamemnon adlı İngiliz gemisinin geçemediği gibi.

Bazı söylentilere göre ise Çanakkale Zafarı’ndan sonra Atatürk

“Hektor’un (Aşil’in kuzeni Patroklos Aşil’in zırhını alıp Hektor’la savaşmayı denemiş fakat başarısız olmuştur, kuzeninin ölümünü öğrenen Aşil Truva kapılarına giderek Hektor’u düelloya davet edip Hektor’u Truva kapılarında öldürmüştür ve ardından cesedini at arabasına bağlayıp kampına geri dönmüştür.) intikamını aldı” demiştir.

ALTAR EFE KARŞI

EYLÜL TUANA SULUKAYA

DİZİ ELEŞTİRİLERİ

SNOWPIERCER

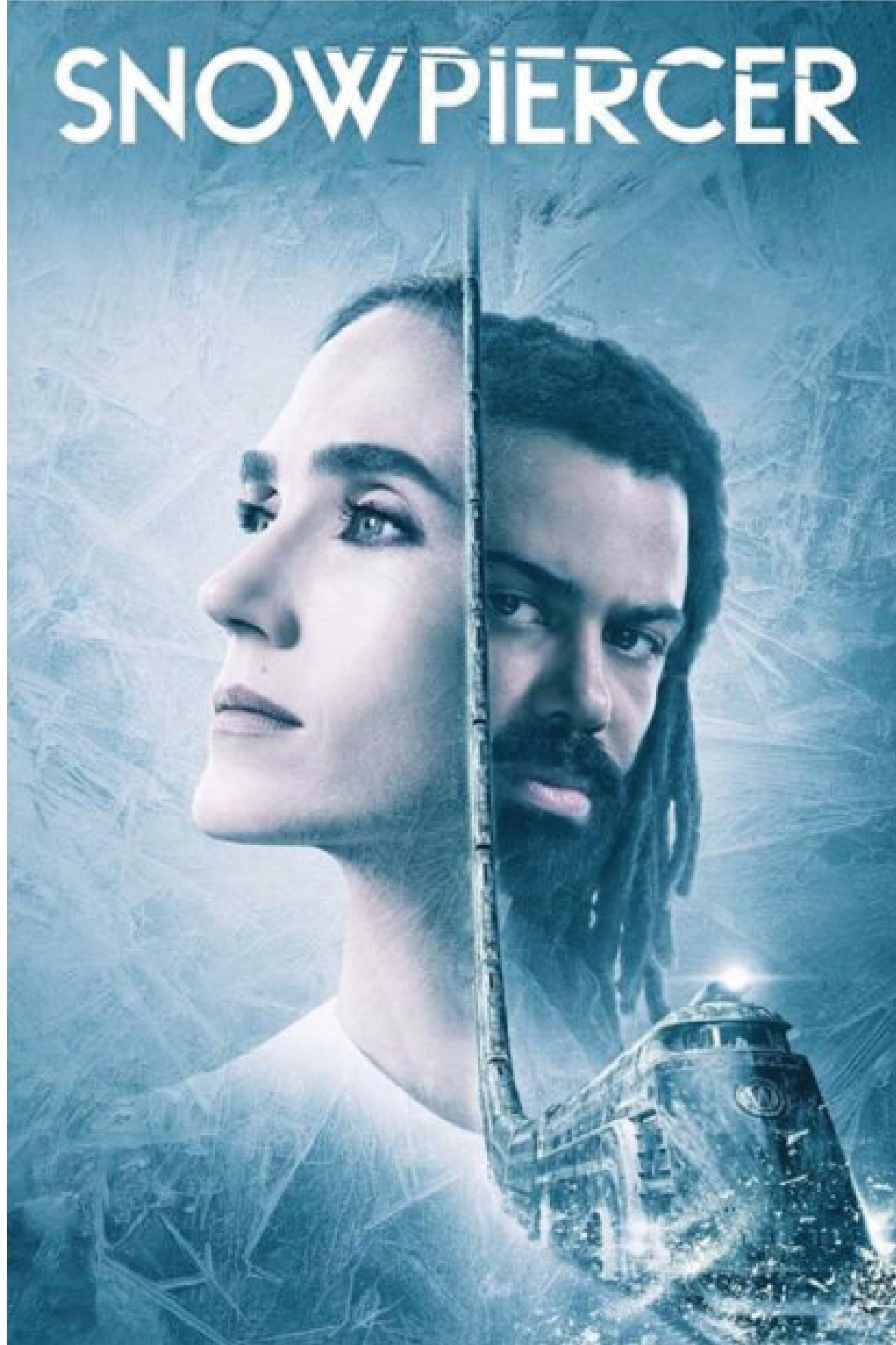
Dizinin konusu: Küresel ısınma sebebiyle dünya ısınmaya başlamış bu ısınmayı durdurmak için bilim adamları dünyanın pek çok noktasından büyük soğukluk yayan bombaları atmosfere fırlatmış ama bombalar aşırı etki göstermiş tüm dünya bir buz devrine girmiştir ve bunun olacağını ön gören Wilford adında bir bilim adamı milyarderlerin yardımıyla devridaim şeklinde çalışan bir tren yapmıştır ama kendisi acımasız bir psikopat olduğu için yardımcısı onu tren hareket etmeden trenden atmıştır ama yardımcısı onun koyduğu yasalarla düzeni korumaya çalışırken kendiside onun gibi olmuş ve sonunda bir isyan çıkıp yönetim kuyrukçular adlı Snowpiercer'ın 4.sınıf vatandaşlarının lideri Layton tarafından ele geçirilmiştir ve Layton treni yeni ele geçirmişken 2. bir trenle Wilford Snowpiercer'a bağlanmıştır ve insanları etkileyip treni sonunda ele geçirir.

Olumlu yanları: Konusu ve var olduğu evrenin hikayesini ve treni ele geçirmek için dönen dolapları ve politikaları şahsen beğeniyorum.
Olumsuz yanları:

1. Layton'un çocuğu Miles'i çok az görüyoruz bence kendisi mühendislik eğitimi aldığı için ön tarafta diğer 2 mühendisleyken görmeliyiz ve kendisi dizide bence çok önemli bir yere sahip olabilir

2. Wilford insanları cidden çok kolay etkiliyor beyin yıkama yöntemleri kullanılsa(ki bir noktadan sonra kendi adamlarının biri üzerinde kullanıyor ama Snowpiercer hakkında kullanmıyor)o kadar kolay etkilenemez insanlar adam treni yapan kişi olabilir ama onun yaptığı düzenden pek çok insan nefret ediyordu şimdi aynı insanlar o düzeni geri istiyor.

3. 1.sezonda Layton'a çok yardım etmiş isyanın liderlerinden biri olan bir karakter Laytona çok sebepsiz bir şekilde ihanet edip Wilford'un tarafına geçiyor (kendisi aynı zamanda beyin yıkayan kişidir) bu karakter çocukken zamanında Wilford'un özel bir dostuymuş ve sanırım karakterde Stockholm sendromu var ama 1.sezonda Wilford'ın o trende olmadığını bilmediği zamanlar isyanda büyük rol oynamış ve isyanı kazandırmıştı ama 2.Sezonda Wilford'u bir görüyor taraf değiştiriyor sadece bir günde yaklaşık 3 aydır onlar için canını bile riske atan kadın bir günde tüm arkadaşlarını satıp taraf değiştirmesi bana çok saçma geliyor hele ki küçüklüğünde o yaşadıklarından sonra daha da saçma.

4. Snowpiercer'ın bir kere saldırma girişiminde bulunduktan sonra hiç saldırmaması beni çok düşündüren bir olay, ilk saldırıda soğuğa dirençli bir adam soğuktan etkilenmeden savaşan tüm insanları Snowpiercer'a atıyor ya da kafalarını eziyor yahu adam soğuğa dirençli mızrağa değil. 1.sezonda cirit atma makinesi ve yaylarla tren ele geçirdiniz o cirit atma makinesiyle adamın kafasına nişan alın, sonrası basit zaten, bu denedim olmadıcılık neden yani o adam düşse Wilford düşecek.

5. Wilford pek çok kez trene ziyarete geliyor çoğu görüşme amaçlı hayır kötü adam ben miyim, adam oraya 2 kişiyle gelmiş. Sizse bir vagona 50'ye yakın kişisiniz adamı neden orada yakalayıp öldürmüyor ya da komaya sokmuyorsunuz, soğuk savaştasınız, az onursuz olun yılanın başını ezerseniz vücudu da düşer savaş alanında genarali öldürürseniz ordusu da kısa sürede düşer. Bir akıllı ben miyim de bunu düşünüyorum az onuru haysiyeti bıraksınlar savaş bu diye düşünmekteyim.

Oyunculuk: Şahsen oyunculluğu sevdim hatta Wilford karakteri o kadar iyi canlandırılmış ki adamın hal ve hareketlerinden en ufak mimiğinden anlıyorsunuz nasıl bir karakter olduğunu.

VOLKAN EREN ELBEYLİ

DİZİ ELEŞTİRİLERİ

SHERLOCK

(2010 Yapımı Dizi)

Sherlock, Mark Gatiss tarafından televizyon için geliştirilen Sir Arthur Conan Doyle'ın aynı adı taşıyan romanlarına dayalı Britanya televizyon dizisi. Dizinin 90 dakikalık ilk bölümü 25 Temmuz 2010 tarihinde BBC One televizyon kanalında, "Mini-Dizi" olarak yayımlanmaya Mayıs ayında başladı. Ancak gördüğü büyük ilgi sonucunda diziye devam edilmesine karar verildi. Dizinin en son 2017 yılında 4. sezonu yayımlanmıştır. 5. sezon onayı verilmiştir fakat ne yazık ki dizinin 5. sezonunun yakın bir zaman çerçevesinde çekileceği düşünülmüyor. Bunun en büyük sebeplerinden biri dizide başrolleri üstlenen yetenekli oyuncular Benedict Cumberbatch ve Martin Freeman'in başka projelerde yer almak istemiş olmalarıdır.

Dizinin senaryosu muazzam sürükleyici ve düzenli. "Yok artık!" dedirtecek sağ gösterip sol vuran sahnelerin yazımının kolay olmadığını bilmekle beraber tüm dizi bunun üzerine yazılmış olduğundan yapımcıları takdir etmek gerek. Dizinin sadece 13 bölümü var ancak bölümler diğer yabancı dizilerdeki gibi 40 dakika değil 1 saat 30 dakika olduğundan dizi, dizi değil film serisi gibi hissettirebiliyor. Suç draması, polisiye, macera ve benzeri türleri izlemekten hoşlananlara beğeneceklerinin garantisini vererek izlemelerini tavsiye ederim. Şu anda Türkçe dublajlı veya dilerseniz Türkçe altyazılı olarak Netflix'te izlemek mümkündür.

EGE TATOĞLU

BROOKLYN NINE-NINE

Brooklyn Nine-Nine, Dan Goor ve Michael Schur tarafından yaratılan bir Amerikan polis prosedürel komedi televizyon dizisidir. Dizi, Brooklyn'in kurgusal 99. Bölgesinde yetenekli ama olgunlaşmamış bir NYPD dedektifi olan Jake Peralta'nın (Andy Samberg) etrafında dönüyor ve patronu, disiplinli ve sert Yüzbaşı Raymond Holt (Andre Braugher) ile sık sık çatışmaya giriyor. Oyuncuların geri kalanında Rosa Diaz olarak Stephanie Beatriz, Terry Jeffords olarak Terry Crews, Amy Santiago rolünde Melissa Fumero, Charles Boyle rolünde Joe Lo Truglio, Gina Linetti rolünde Chelsea Peretti, Michael Hitchcock rolünde Dirk Blocker ve Norm Scully rolünde Joel McKinnon Miller yer alıyor. Dizinin son sezonu olacak 8. sezonu bu yıl yayına girecek. İlk 6 sezonunu Netflix üzerinden dilerseniz Türkçe dublaj veya Türkçe altyazılı izlemek mümkün. Dizinin oyuncu kadrosu, özellikle başrolü oynayan Andy Samberg, bu diziyle En İyi Erkek Oyuncu - Televizyon Dizisi Müzikal veya Komedi dalında Altın Küre Ödülü kazandı. Dizi ise İki Yaratıcı Sanatlar Emmy Ödülü ve En İyi Televizyon Dizisi - Müzikal veya Komedi dalında Altın Küre Ödülü kazandı. Dili ve ilerleyişi açısından akıcı, düzenli, can sıkımayan bir senaryoya sahip. Konusu açısından bir artı özellik olarak dünyadaki genel sorunları ele alarak farkındalık kazandırmayı amaçlıyor. Ayrıca bölümler 20 dakika olduğu için Türk dizilerindeki gibi uzatılmak için eklenen gereksiz sahneler yok, tadında bitiyor. Konu ve türü açısından zevkinize uygunsa severek izleyeceğiniz garantisini vererek şiddetle tavsiye ediyorum.

HİKMET EFE TATOĞLU

EDİTÖR

EMEL ADIGÜZEL
TUĞÇE SOYAT

**EMEĞİ GEÇEN
ÖĞRETMENLERİMİZ**

AYŞEGÜL BENLİ
DİLEK YAŞAR

**EMEĞİ GEÇEN
ÖĞRENCİLERİMİZ**

ALARA ER
ALARA SAĞDIÇ
ALTAR EFE KARŞI
ARDA YAĞIZ KANAT
ASLI ERDOĞAN
BAHAR KAYACI
BAŞAR EGE TATOĞLU
BİLGE DURAK
CAN KAAAN YAZGAN
CEMRE ACAR
DENİZ KAYA
DURU BİLGİLİ
EFE KARAKOÇ
EYLÜL KAPAN
EYLÜL TUANA SULUKAYA
EZEL AKKAYA
EZGİ KAYNAK

HİKMET EFE TATOĞLU
MİNA SU DİNDAR
MEHMET ARDA KUTLU
NARİN ARAT
NİDA ERGÜN
NİLSU SOFUOĞLU
NURSENA ALTINTAŞ
ÖMER AYDIN
ÖYKÜ KARLI
SİMAY ÇELİK
SEVGİ AYLİN AKYOL
SUDE KARADAYI
VOLKAN EREN BEYLİ

GRAFİK TASARIM

EMİNE AYTEKİN
İREM AKIN